

universitātes avīze

Otrdiena,
6. marts,
2001. gads

Latvijas Universitātes izdevums (iznāk kopš 25.09.1922.)

№ 13

JAUNUMI

Letonikas centrs atklāts

Svinīgais brīdis jaunajās telpās

Klātesot Valsts prezidentei Vairai Vīķei-Freibergai, Lietuvas vēstniekam Latvijā Petram Vaitiekūnam, Latvijas Universitātes (LU) un Latvijas Kultūras akadēmijas rektoriem, LU Filoloģijas fakultātē šagada 19. februārī tika atklāts Letonikas centrs. "Šis ir priecīgs brīdis ne tikai Filoloģijas fakultātei, ne tikai Universitātei, bet visām humanitārajām zinātnēm," atklāšanas ceremonijā atzina LU Filoloģijas fakultātes dekāne Janīna Kursīte.

Jau kopš 1995. gada Letonikas centrs ir ierakstīts Latvijas valsts zinātniskās pētniecības prioritātēs. Četrus gadus Filoloģijas fakultātes pārstāvji kopā ar Humanitārā institūta darbiniekiem ir gājuši pie Latvijas izglītības ministra, kas šajā laikā posmā vairākkārt mainījies. Vienmēr ir licies - tūlīt, tūlīt centrs būs.

Pagājušā gada 28. septembrī Valsts prezidente, viesojoties Universitātē, uzsvēra: "Ja jūs gribat pārmaiņas, tad tām ir jābūt. Ne rīt, ne parīt. Pārmaiņām ir jābūt šodien!" Tieši šie vārdi toreiz iedvesmoja nelielu entuziastu grupu - Filoloģijas fakultātes dekāni Janīnu Kursīti, Baltu filoloģijas nodaļas vadītāju Daci Marku, etnomuzikologu Valdi Mukupāvelu, asociēto prodekāni Ievu Kalniņu un dekāna palīgu saimniecības lietās Aivaru Čiguru - doties pie LU vadības. "Toreiz tā bija pārsteidzoša sajūta, bet mēs saņēmām jāvārdu," atzina fakultātes dekāne.

Šobrīd ir grūti iedomāties, kā te izskatījās iepriekš, kad visapkārt bija vadu mudžekļi un likās - to nekad nebūs iespējams izdarīt. Jāpateicas Universitātes saimnieciskajai vadībai, kas idejas realizācijai istajā brīdī pielika arī savu dzirksti. Īpašs paldies Kultūrkapitāla fondam, kam pateicoties centrs ir aprīkots ar audio, video un multimediju aparāturu.

Kā informēja Letonikas centra jaunais direktors Valdis Mukupāvels, centrā ir gan auditorija darbam ar studentiem, gan arī telpa zinātniskajiem pētījumiem. Līdztekus vecajiem materiāliem top jauns arhīvs ar dažādām ekspedīcijas iegūtām skaņu ierakstu un videomateriālu kolekcijām. Letonikas centrā būšot gan folkloras nodarbības, gan mitoloģijas skola, gan arī etnomuzikoloģijas studijas ar pasaules mūzikas un kultūras iepazīšanu.

Valsts prezidente uzsvēra, ka, salīdzinot ar citām valsts zinātniskās pētniecības prioritātēm, letonika ir unikāla, jo tā ir tikai mums. Tā visciešākajā veidā saistīta ar mūsu esamību un identitāti. "Es priecājos par šo centru kā reizē starptautisku un starpdisciplināru pētniecības vietu, kur kopā satek paveidieni no dažādām disciplinām, no dažādu veidu pieejām centrālajai problemātikai par latviešu tautu, valodu un kultūru," atzina V.Vīķe-Freiberga. Valsts prezidente izteica cerību, ka Letonikas centrs sadarbosies ar Baltu studiju apvienības programmām, kas ilgu gadu garumā ir cēlušas tiltus starp latviskās kultūras valodas vēstures pētīšanu un to, kas notiek mūsu kaimiņzemēs. "Te es saskatu ļoti daudz nākotnes perspektīvas. Savā iztēlē redzu plašu sadarbības tīklu starp šo centru un dažādām iestādēm - folkloras pulciņiem un pašdarbības nodarbībām bērniem, jauniešiem un pieaugušajiem visās Latvijas malās. Interesanta sadarbība varētu izveidoties ar mūsu muzejiem īpaši - vēstures un arheo-

No autora pie lasītāja

20. februārī Jāņa Akuratera muzejā notika sarīkojums "No autora pie lasītāja", atzīmējot būtisku notikumu kultūras dzīvē - asociētās profesores Ausmas Cimdiņas grāmatas par prezidentu Vairu Vīķi-Freibergu "BRĪVĪBAS VĀRDĀ" iznākšanu. Pasākums mājīgajās muzeja telpās pulcināja ievērojamus Latvijas kultūras un inteliģences pārstāvjus.

Grāmata par mūsu prezidentu autore rokās

Bērziņa kungs izteica pārliecību, ka šis būs tas darbs, kas ātri pazudīs no grāmatnīcu plauktiem. Viņš atzīmēja, ka grāmata nav veltījums postenim un agrāk vai vēlāk tā tiktu uzrakstīta par Vairu Vīķi-Freibergu arī tad, ja viņa nebūtu prezidente. Kā īpaši interesants lasītājiem tika uzsvērts fakts, ka par Vairas Vīķes-Freibergas raksturu domas izteikuši ievērojami mūsu kultūras pārstāvji.

Dainis Bērziņš atzina, ka grāmata ir spožs brīdis Ausmas Cimdiņas radošajā darbībā. Pārsteidzošs ir arī izdevuma vizuālais risinājums.

Latviešu prese grāmatas izdošanu uztvērusi ar sapratni un prieku, krievu prese bijusi nedaudz skeptiskāk noskaņota. Tomēr jau drīz iznāks šīs grāmatas variants krievu valodā, kas varētu būt svarīgs politisks notikums.

Ausma Cimdiņa atzina, ka šāda literatūra ir grūts žanrs. Cimdiņas kundze atklāja, ka šis darbs nav oficiāls prezidentes etiķetes portrets un, Vairas Vīķes-Freibergas dzīvesstāstu rakstot, viņa atļāvusies gan liriskas, gan ironiskas atkāpes. Cimdiņas kundze uzsvēra arī apgāda "Jumava" būtisko lomu grāmatas tapšanā.

Baiba Rivža, apsveicot autori, piebilda, ka no šāda izdevuma viņa sagaida laikmeta liecību. "Mums ir tik daudz izcilu sieviešu," teica Rivžas kundze, "un šis ir tas laiks, kad mums visiem tik ļoti nepieciešami tieši pozitīvi piemēri..." Rivžas kundze atzina, ka grāmatai jūtams izcilu personību strāvojums.

Literāts Roalds Dobrovenskis, suminot Cimdiņas kundzi, nenoliedza, ka, lasot grāmatu, bijis jūtams - autore ir zinātniece. Par pozitīvu Dobrovenska kungs atzina faktu, ka Ausma Cimdiņa grāmatā nav izcēlusi sevi, kas šāda veida darbos ir retums.

Džemma Skulme izteica pārliecību, ka šī ir ar lielām jūtām rakstīta grāmata. Par prezidentu māksliniece teica šādus vārdus: "Viņa ienāca manā darbnīcā, un es redzēju, ka viņa ir cilvēks no pilnīgi citas pasaules..." Prezidente ir absolūti brīva no padomiskās domāšanas.

Dzejnieks Knuts Skujenieks savukārt puda domu, ka mūsdienās cilvēkus vajadzētu atradināt no pesimisma, nenovīdības un tieši tādas grāmatas kā "Brīvības vārdā" darbojas pret šīm negācijām. Kā īpašu darba vērtību dzejnieks uzsvēra spilgtu laikabiedru atspoguļojumu.

Arī filozofijas profesore Maija Kūle izteica autorei atzinību par spilgtu tēlu izveidi.

Ausmu Cimdiņu sumināja bijušais Universitātes rektors Juris Zaķis ar kundzi Anitu Zaķi, Lolita Sprūge, Matiass Knolls un citi.

Runājot par prezidentu, Ausma Cimdiņa atzina, ka Vaira Vīķe-Freiberga dara daudz vairāk, nekā formāli no viņas tiek prasīts. Uz to Knuts Skujenieks atbildēja - tas tādēļ, ka viņa ir dzimusi prezidente...

Cimdiņas kundzes rokās gūlās ziedi, skanēja apsveikumi. Lai gandarījums par lielo darbu!

Sarīkojumu atklāja apgāda "Jumava" sabiedrisko attiecību speciālists Dainis Bērziņš. Viņš uzsvēra, ka Latvijai beidzot ir prezidente no kultūras, inteliģences aprindām. Lai gan prezidente nav tautas vēlēta, viņa ir tautas mīlēta, teica Bērziņa kungs. To pierāda arī tautas milzīgā atsaucība grāmatas prezentācijā, kurā Vaira Vīķe-Freiberga teica spožu runu un ar savu šarmu izkliedēja mazliet saspringto gaisotni.

ŠAJĀ NUMURĀ:

Studenti vērtē mācības LU

-3.lpp.

Rubrikā "Iepazīsimies" - mūsu aktīvie studenti

-4.lpp.

XVIII gadsimta elpa galerijā "Putti"

-5.lpp.

Guntas Rudzītes sapņi piepildās

-6.lpp.

Studentu gada balva 2000 - profesoram Jurim Zaķim un LU Studentu padomei

-skat. SP lapu

ATCERAMIES

Paulam Galeniekam - 110

2001. gada 23. februārī apritēja 110 gadu, kopš dzimis botāniķis un pedagogs profesors Pauls Galenieks. Viņš bija ne vien talantīgs zinātnieks, bet arī sabiedriskais darbinieks - tika ievēlēts Latvijas Tautas saimē 1940. gadā un Latvijas PSR Augstākajā Padomē 1941. gadā, 1940. - 1941. g. bija LLA profesors un rektors, vācu okupācijas laikā viņu ieslodzīja Rīgas Centrālcietumā, vēlāk - Salaspils koncentrācijas nometnē (1942). LU Botānikas katedras vadītājs no 1944. līdz 1960. gadam, vienlaicīgi LU Botāniskā dārza direktors (1944. - 1948.). Profesors ir neskaitāmu zinātnisko rakstu un arī mācību grāmatu autors, ar plašu redzesloku apveltīts cilvēks, kurš prata daudz valodas, darbojās kā līdzstrādnieks "Jaunāko Ziņu" redakcijā. Viņa vadībā izaudzinātas daudzas zinātnieku un pedagogu paaudzes. P. Galenieka studentu vidū bijuši tādi ievērojami botāniķi kā Gaida Abele, Edgars Vimba, Austrā Āboliņa, Kornēlija Birkmane, Milda Bumbura, Laima Tabaka, Jautrīte Jukna, Valentīna Jaudzeme, Anna Pētersone u. c.

Pauls Galenieks studiju gados

P. Galenieks dzimis 1891. gada 23. februārī Rubas pagasta "Birzēs", netālu no gleznainās Kurzemes upes Ventas krastiem. Galenieku ģimene pārcēlas uz Pampājiem, un Pauls sāk skolas gaitas Pampāļu divgadīgajā ministrijas skolā, vēlāk mācās Saldus pilsētas skolā, pēc tam Rīgā, A. Ķeniņa realskolā, un beidz Jelgavas realskolu. Jau skolas laikā parādās interese par dabu. Seko studijas Rīgas Politehniskā institūtā, Lauksaimniecības nodaļā pie ievērojamā dabaszinātnieka profesora F. Buholca. Pirmā pasaules kara gados P. Galenieks turpina mācības Maskavā, kur

JAUNUMI

Letonikas centrs atklāts

◀ 1. lpp.

logijas," norādīja V. Viķe-Freiberga.

Lietuvas vēstnieks Latvijā Petrs Vaitiekūns savukārt atzina, ka ne stihiska nelaime, ne okupācija, ne genocīds nespēj iznīcināt tautu, kas apzinās savu unikālītāti, izprot savu pagātni un lepojas ar to. Kas uz tradicionālo vērtību pamata prot radīt oriģinālas, mūsdienīgas savas būtības un kultūras formas. Tikai cieņot un godinot savas gara mantas, ir iespējams apbrīnot un priecāties par citu tautu etniskajām īpatnībām. Vēstnieks izteica prieku par valsti, kas vispārējās globalizācijas laikmetā, cīnoties par politiskajām un ekonomiskajām izdzīvošanas veismēm, par pamatu uzskata savas pagātnes tradicionālo vērtību kopšanu un vienlaicīgi ieaudzina jauna-

jai paaudzei cieņu un mīlestību pret savu valodu, vēsturi un tēvu zemi.

LU rektors Ivars Lācis norādīja, ka Letonikas centram ir jābūt pirmajam starp filologiem, pirmajam starp vēsturniekiem un pirmajam starp kultūras pētniekiem. Rektors atzina, ka priecājas par vēl vienas LU studiju teritorijas modernizēšanu.

"Latvijā ir tikai viens bloks, kur mēs studentu skaita ziņā atpaliekam no vidējā ES līmeņa. Mēs neatpaliekam ne dabaszinātnēs, ne sociālajās zinātnēs, ne medicīnā vai lauksaimniecībā. Vienīgais bloks, kur mēs skaitliski esam zem vidējā ES līmeņa, ir humanitārās un mākslas zinātnēs," informēja Latvijas Kultūras akadēmijas rektors Pēteris Laķis. Letonikas centra atklāša-

na ir viena no tām reizēm, kad kopīgā pētniecības un dzīves izjūtas vienība ir stiprāka par konkurenci un nesaticību. Šī ir tā sfēra, par kuras eksistenci ir atbildīgi visi, sākot ar valsti un beidzot ar katru no mums.

Letonikas centru apsveica arī Saeimas deputāts Dzintars Ābiķis, Sociālo zinātņu fakultātes prodekāne Gita Blaua un izdevniecības "Zinātne" direktore Ieva Jansone. Par atklāšanas muzikālo akcentu rūpējās Marutas Grasmene vadītā tautastērpu centra "Senās klēts" ģērbtais Filoloģijas fakultātes studentu folkloras ansamblis.

GITA LIEPIŅA

Janina Kursīte un Vaira Viķe-Freiberga draudzīgajā sarunā

SVEICAM

Tikšanās lielajā jubilejā

Sniegotajā 26. februāra vakarē LU Pēcdiplomu medicīniskās izglītības institūta zālē kopā pulcējās LU Anatomijas un histoloģijas katedras, studentu korporācijas "Tervetia" un ORL klinikas aicinātie viesi: M. D. P. LAPSAS ģimenes piederīgie, kolēģi, komiltoni, draugi, bijušie studiju biedri, antropologi, lai sveicinātu cienīto jubilaru. Viesu starpā bija arī profesors no Vācijas G. H. Šumehers ar kundzi.

LU Anatomijas un histoloģijas

katedras profesore M. Pilmane sirsnīgi sveicināja kuplo ciemiņu pulku. Pie deviņām sveicēm profesore iedzīnāja vēl vienu, kas simbolizēja M. D. P. Lapsas ieiešanu devītajā gadu desmitā. Profesores uzruna, sveicīšu liesmiņas un kamīnā sprēgājošā priežu malkas uguns radīja siltu, sirsnīgu, nepiespiestu un labsirdīgu gaisotni. Visi jutām, ka jubilārs ir mūsu vidū.

Koklētāja Maija Čālīte izdziedāja D. M. P. Lapsas mūža gājumu. Tas skanēja tik mīļi un sirsnīgi!

M. D. P. Lapsas mūžā varam izdalīt vairākas šķautnes. Kā pirmo lai minam antropoloģiskos pētījumus. Antropoloģijā studentu P. Lapsu ievadīja LU anatomijas profesors Jēkabs Prīmanis. Latvijas vadošā antropoloģijas profesore R. Deņisova un daudzsoļošie jaunie antropologi G. Zariņa un G. Gerhards pastāstīja par mūsdienu pētījumiem šajā zinātnē. G. Zariņa runāja par XII – XVI gadsimta Latvijas iedzīvotāju demogrāfisko struktūru pilsētā un laukos. G. Gerhards savukārt stāstīja par Latvijas iedzīvotāju auguma izmaiņām, ejot cauri astoņiem gadu tūkstošiem.

Ar lielu sirsnību P. Lapsa ir atcerējies pirmo skolotāju, kurš viņu ievadīja praktiskā ārsta gaitās – LU profesoru ausu, kakla un deguna (ORL) slimībās Reinholdu Volde-māru Sniķeri, raksturojot viņu kā izcilu speciālistu. (Kā ORL speciā-

lists profesors bija autoritāte Baltijas valstīs.) Profesors ORL E. Gaudiņš stāstīja par M. D. P. Lapsas lielo ieguldījumu ORL klinikā. Ar pateicību profesors atzīmēja, ka P. Lapsa radīja iespēju ORL kolēģiem stažēties (apgūt specialitāti) pie M. D. P. Lapsas Baltimoras klīnikā, kā arī par doktora nesavtīgajām rūpēm un palīdzību ORL klīnikai iegādāties speciālo medicīnisko aparāturu. Runā iedzirkstījās arī abu kolēģu (P. Lapsas un E. Gaudiņa) smalkais humors, kas tik raksturīgs abām lielajām personībām. M. D. ORL Valdis Miglāns siltos vārdos pieminēja iespēju doktora vadībā apgūt unikālās deguna operācijas metodiku. Latvijā šādas operācijas netika veiktas. M. D. V. Miglāns savu pieredzi nodod jaunajiem ORL ārstiem.

"Tervetia" – LU studentu korporācija – vismīlākā, visjaukākā, vislatviskākā. Komiltonis Kaspars Skalbergs runāja un iepazīstināja klātesošos ar filiāli P. Lapsas entuziasmu, ar kādu viņš ķērās pie korporācijas atdzimšanas un veco labo buršu tradīciju atjaunošanas darba. Tāpat tika minēts P. Lapsas nesavtīgais garīgais un finansiālais devums.

Filistrs Atis Skalbergs nolāsīja Pētera Lapsas mums vēltīto vēstuli (kasetē ierunātais vēstījums vēl kavējas kaut kur ceļā). Doktors saka lielu paldies par visu labo, draudzīgo un par LU.

Latviešu zemkopja ģimenē bija kupls bērnu pulciņš – septiņi brāļi un māsas. Lapsu ģimenes pārstāvis Pauls Lapsa (Pētera Lapsas brāļadēls) interesanti pastāstīja par visu kopīgajām rūpēm izzināt un izveidot Lapsas ģimenes ciltskoku.

Dzintars saknes apzinātas jau tālajā 17./18. gadsimtā. M. D. P. Lapsa saviem bērniem Marģeram un Tomam iemācīja mīlēt viņu tēva un mātes dzimto tautu.

Dr. St. Lubāns – P. Lapsas studiju biedrs atsauc atmiņā tālos gadus, kad abi bija jaunības plaukumā, kad nekas nebija par grūtu, viss likās saprotams. Atcerējās kopīgās gaitas antropoloģiskās ekspedīcijās Zemgalē, Vidzemē un Kurzemē. Kaut darbs bija grūts, to atsvēra daudz jauku brīžu, kurus deva skaistā un neatkarotā Latvijas daba.

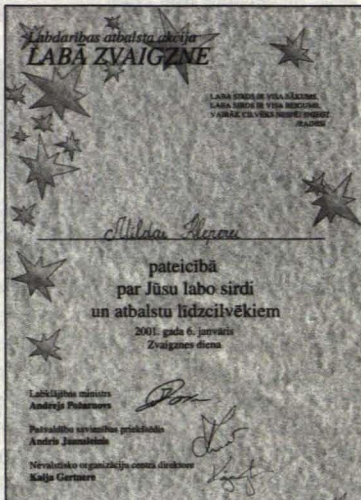
Profesors A. Miltiņš pasniedza Paulam Lapsam profesora Sniķera 100. gadiem vēltīto prospektu.

Mūsu visu sveiciens jubilaram un viņa gaišajai un uzticīgajai dzīvesbiedrei Gaidas kundzei bija melodisks: prof. Šumahera kundze Kristina (Vācijas operdziedātāja) izjusti nodziedāja F. Šūberta "Am Brunnen vor dem Tore, da steht ein Lindenbaum", un Maija Čālītes kundze priecēja ar tautas melodiju. Beidzot visi kopā no sirds dziedāja "Nevis slinkojot un pūstot".

Profesore Māra Pilmane sirsnīgi pateicās visiem par atsaucību un aicināja pie kafijas tases, lai tur atmiņu kamolīti ritinātu tālāk. Paliekam cerībā, ka varbūt šovasar tiksīmies ar M. D. Pēteri Lapsu un Gaidas kundzi.

Svecītes izdega, un tā jau bija vakardiena.

R. LINDBERGA un M. PILMANE,
LU Medicīnas fakultātes Anatomijas
un histoloģijas katedra

Pateicība
LU ļaudīm

Latvijas Republikas Labklājības ministrijas Sabiedrisko attiecību nodaļa jau otro gadu rīko labdarības atbalsta akciju "Labā zvaigzne". Šīs akcijas gaitā Universitātei, tās vadībai, Sociālajam dienestam izteikta pateicība par ieguldījumu sabiedrības savstarpējās uzticības un drošības veidošanā.

Pateicoties Universitātes vadības, Senāta un atsevišķu fakultāšu atbalstam, Universitātē katru gadu tiek veikti zināmi labdarības pasākumi, lai palīdzētu pensionāriem, studentiem un citiem Universitātei piederīgajiem, kas slimības vai citu smagu apstākļu sakrītības rezultātā nonākuši grūtībās. Tā, piemēram, 2000. gadā LU Sociālais dienests senioriem sniedza nelielus materiālos pabalstus. Nolikā darīt gaišāku un vieglāku senioru ikdienu, tika organizēti kultūras pasākumi, lekcijas, ekskursijas.

ANDA LASE

KAIMIŅOS

Atvērta jauna bibliotēka

12. februārī Biznesa augstskolas "Turība" telpās tika atvērta jauna publiskā bibliotēka. Tika atklāta arī akcija "Dālies turība!", kas noritēs no šī gada februāra līdz augustam, un tās ietvaros plānots grāmatu dāvinājums visām Latvijas vidusskolām, arodskolām un vidējām speciālajām mācību iestādēm. Šīs grāmatas izdotas "Turības" izdevniecībā, un to kopējā vērtība ir ap 15 000 latu. Vidusskolu un arodskolu audzēkņiem no 1. marta līdz 1. septembrim tiks dota

iespēja bibliotēkā desmit stundas strādāt ar internetu bez maksas.

Biznesa augstskolas "Turība" jaunā bibliotēka pagaidām ir vienīgā pēc privātas iniciatīvas ar juridiskas personas līdzekļiem veidota bibliotēka, kas pieejama visai sabiedrībai.

Augstskolas "Turība" Marketinga un klienta servisa daļas vadītāja Sigita Erdmane atzīst, ka īpaši šī bibliotēka varētu noderēt tiem, kas interesējas par uzņēmējdarbības vadību, jurisprudenci un ekonomiku. Bibliotēkā pieejamās grāmatas, ko-

pumā ap 4222, galvenokārt ir tieši minētajās nozarēs. Grāmatu klāsts veidots pēdējo piecu gadu laikā, tāpat pieejama jaunākā literatūra.

Bibliotēkā lasītājiem iespējams strādāt 50 darba vietās, kas aprīkotas ar datoriem. Tik liels lasītājiem izmantojamu datoru skaits nav nevienā citā Latvijas publiskajā bibliotēkā. Apmeklētājiem būs pieejamas ziņu aģentūras LETA ziņas, Lietišķās informācijas dienesta izdevumi, preses izdevumu elektroniskās versijas.

ANDA LASE

Svinības Rīgas Juridiskajā augstskolā

Trešdien, 7. martā plkst. 14.30 – 15.45 Rīgas Juridiskajā augstskolā (RJA) notiks svinīgā RJA jauno ēku inaugurācijas ceremonija, kurā piedalīsies Latvijas Republikas Valsts prezidente Vaira Viķe-Freiberga, Viņas Karaliskā Augstība Zviedrijas kroņprincese Viktorija, kā arī citas prominentas personas. Ceremonijai sekos oficiāla RJA ēku atklāšana (lentītes pārgriešana), jūgendstila izstādes atklāšana un pieņemšana. Augstskola laip-

ni aicina žurnālistus piedalīties svinīgajā ceremonijā un arī citos RJA inaugurācijas pasākumos 8. un 9. martā.

Sīkāku informāciju jums sniegs RJA Inaugurācijas preses sekretāre Krista Baumanē: (tālrunis: 7030230). Papildu informācija par RJA pieejama skolas mājas lapā: <http://www.rgsl.edu.lv>.

SPSS: Datu apstrāde, apmācība.
Tālrunis: 7531434. Gustavs

AKTUALITĀTE

Studenti vērtē studiju kvalitāti

“Universitātes Avīzē” Nr. 12 informējam par aptaujām, kuras pagājušajā gadā notika LU. Šajā reizē intervija ar LU Studiju daļas metodiķi GINTU TORU par projektu “Studiju vide Latvijas Universitātē - piedāvājums, pieprasījums, studiju kvalitāte”.

- Kā radās doma rīkot aptauju, kurā studenti izvērtē LU mācībspēkus un iegūtās zināšanas?

- Studentu viedoklis par studiju procesu Latvijas Universitātē ir būtisks informācijas avots studiju darba un personāla novērtēšanā. Studentu aptaujas ir tā nepārtrauktā atgriezeniskā saite starp studentu kā klientu un augstskolu kā kvalitatīva pakalpojuma sniedzēju. Tās ir svarīga sastāvdaļa studiju procesa kvalitātes kontrolē un kvalitātes vadībā.

Studentu aptaujas tiek veiktas LU fakultātēs katru akadēmisko gadu, taču pēdējā lielākā aptauja LU tika organizēta 1998. gadā. Mūsu projekta grupas ideja par LU studiju vides izpēti, izmantojot studentu aptaujas, sakrita ar Sorosa fonda piedāvāto finansālo atbalstu, kas deva iespēju šo projektu realizēt.

Projekta laikā tika izstrādātas aptaujas anketas pamatstudiju 2. un 4.studiju gada studentiem. Tika iegūti aptaujas dati no 1275 studentiem, kuri studē 47 programmās. Projekta realizācijā piedalījās LU darbinieki: G. Tora, I. Jaunzeme, I. Popova un socioloģe I. Pudule, kā arī LU fakultāšu studentu pašpārvaldes aktīvisti un Sociālo zinātņu fakultātes Socioloģijas nodaļas studenti.

- Ar kādu mērķi tika veiktas šīs aptaujas?

- Izvēloties aptaujas mērķauditoriju, uzskatījām, ka ir jāizzina 2. un 4.studiju gada studējošo viedoklis par augstskolu, balstoties uz studenta spēju pielāgoties jaunajai videi un sekmīgi studēt. Svarīgi bija uzzināt studentu viedokli par studiju kvalitāti katrā no programmām. Katrai aptaujas mērķauditorijai bija nedaudz atšķirīgi akcenti par iegūto pieredzi augstskolā: 2. studiju gada studentiem - ar kādu motivāciju, zināšanām un prasmi jaunieši uzsāk studijas un

seko jaunajām prasībām, kā vērtē studiju kvalitāti, bet 4. studiju gada studentiem - kādas iespējas ir sekmīgi studēt sociāli smagos apstākļos un kā viņi novērtē studiju kvalitāti pēc 3 gadu ilgām studijām.

Noskaidrojām, ka 2. un 4. studiju gada studentu viedokļi atšķiras un vairāk pieredzējušākie ir daudz kritiskāki par saviem jaunākajiem kolēģiem.

- Kāds ir aptaujāto studentu sociāli ekonomiskais raksturojums?

- Aptaujā piedalījās 73% sievietes un 27% vīrieši, 51% aptaujāto ir 18-20 gadu vecumā, 93% aptaujāto studentu ir neprecēti, 4% aptaujāto studentu ir bērns vai bērni, kas dzīvo kopā ar viņiem, 39% aptaujāto ir pastāvīgie Rīgas iedzīvotāji.

Puse no aptaujātajiem studentiem strādā (augstākās strādājošo īpatsvars ir sociālo zinātņu nozares studējošo

niešu ir raksturojuši par vēlmi iegūt specialitāti, kas nākotnē nodrošinātu sekmīgu karjeru ar atbilstošu materiālo labklājību; savukārt vēlme iegūt zināšanas, zinātkāre, apziņa, ka izglītība ir nepieciešama, bijusi nozīmīgs stimulants 41% studentu. Aptuveni 36% studentu augstākās izglītības iegūšanai svarīgi ir šķituši personiskie iemesli, piemēram, vēlēšanās pilnveidot sevi, kļūt gudrākam, inteligentākam.

- Ko studenti domā par savu izvēli studēt LU?

- Lai arī cik apmierināti ar to, ka studē tieši LU, būtu bijuši aptaujātie studenti, 60% jauniešu tik un tā atzīst, ka, ja viņiem būtu iespēja, viņi vēlētos studēt kādā citā augstākajā mācību iestādē. Likumsakarīgi, ka to studiju programmu studenti, kas ir apmierinātāki ar studēšanas faktu LU, retāk ir pauduši savu vēlmi studēt vēl kādā citā augstākajā mācī-

ņēmumi studentu apmierinātība ar bibliotēku piedāvāto iespēju iegūt pieeju interneta datu bāzēm.

- Kāds ir studentu viedoklis par studijām nepieciešamo datornodrošinājumu?

- Studiju nolūkiem studenti visbiežāk izmanto LU pieejamos datorus (48%), daļai studentu dators ir mājās (45%). Interesanti, ka 2. studiju gada studenti biežāk izmanto LU pieejamos datorus, savukārt 4. studiju gada studenti - datorus, kas pieejami viņu darba vietās. Tas ir skaidrojams ar faktu, ka vecāko studentu vidū ir augstāks nodarbinātības īpatsvars.

- Kāds ir studentu viedoklis par maksas izglītības ieviešanu?

- Attiecībā uz maksas augstākās izglītības ieviešanu Latvijā var apgalvot, ka studenti pret to izturas visai noliedzīgi - 3/4 jeb 75% no aptaujātajiem neatbalsta maksas jeb t. s.

kās izglītības ieviešana neuzlabos studiju kvalitāti.

- Kāds ir studiju kvalitātes vērtējums?

- Novērtējot LU pieejamo studiju kvalitāti 10 ballu sistēmā, vidējais rādītājs bija 6,92 balles (2. studiju gadā - 7,1 balle, 4. studiju gadā - 6,63 balles). Visaugstāk LU studiju kvalitāti ir vērtējuši fizikas, ārstniecības, bioloģijas, reliģiju zinātnes un datorzinātnes studiju programmu studenti, bet socioloģijas, vācu filoloģijas, angļu filoloģijas, kā arī filozofijas un politikas zinātnes studiju programmu studenti studiju kvalitāti ir novērtējuši viszemāk.

Tātad kopumā var secināt, ka, lai arī ir vairākas problēmas un pretenzijas, tomēr aptaujāto studentu vairākums ir apmierināts ar LU piedāvāto studiju klāstu, programmām, kursiem, to struktūru, organizāciju, kvalitāti, kā arī pasniedzēju kompetenci, bibliotēku pakalpojumiem un visbeidzot - LU pieejamiem datoriem.

Positīvi ir vērtējams tas, ka 3/4 jeb 75% no visiem aptaujātajiem studentiem vēlētos, lai viņu darbs būtu saistīts ar LU iegūto specialitāti. Salīdzinoši nedaudz pārliecinātāki par šādu saistību ir 2. studiju gada studenti.

- Vai ir kāds aicinājums studiju programmu direktoriem?

- Es aicinu visus 47 programmu direktorus iepazīties ar aptaujas rezultātiem Studiju daļā. Tas ir studentu viedoklis par ikvienu aptaujāto studiju programmu, tās pozitīvajiem un negatīvajiem aspektiem, kā arī studentu iebildumiem par studiju vidi LU. Tāpēc ir svarīgi, ka pēc aptaujas rezultātu publicēšanas sekotu studentu un mācībspēku kopēju secinājumu, risinājumu un uzlabojumu kopums konstatētajai situācijai studiju procesā. Manuprāt, aptaujas dati varētu būt viens no avotiem, rakstot studiju programmas pašnovērtējumu.

Neaizmirsīsim, ka students ir Latvijas Universitātes klients un veikta aptauja pauz studentu viedokli.

MĀRA SADOVSKA

“... studentu vairākums ir apmierināts ar LU piedāvāto studiju klāstu ...”

vidū).

Augstāki ienākumi strādājošo studentu vidū ir raksturīgi darba tirgū pieprasītāko profesiju studiju programmās - finansu menedžments, komunikācijas zinātnes, tiesību zinātnes, grāmatvedība, datorzinātnes un psiholoģija.

- Kāds bija studentu viedoklis par vidējā mācību iestādē iegūto zināšanu līmeņa piemērotību studijām LU?

- Kopumā 87% no aptaujātajiem 2.studiju gada studentiem ir atzinuši, ka viņu absolvētajā mācību iestādē iegūtās zināšanas ir bijušas pietiekamas, lai varētu iestāties un sekmīgi studēt Latvijas Universitātē.

- Kādi ir galvenie studentu motīvi augstākās izglītības iegūšanai?

- 2. studiju gada studējošo dominējošie motīvi augstākās izglītības iegūšanai lielāko tiesu ir bijuši saistīti ar materiālajām interesēm. 71% jau-

bu iestādē.

- Kādas ir mācību formas, kuras studenti vislabprātāk izvēlētos?

- Ja studentiem būtu iespēja pašiem noteikt kursu struktūru vienam semestrim, tad uzsvars tiktu likts uz lekcijām, kam tiktu atvēlētas 2/5 kopējā laika, un semināriem ar atvēlēto 1/5 kopējā laika, pārējo laiku vienmērīgi sadalot starp darbu bibliotēkās, referātu rakstīšanu un gatavošanas semināriem.

- Kā studenti novērtē LU bibliotēku?

- LU bibliotēku piedāvāto studijām nepieciešamo pakalpojumu klāstā aptaujātie studenti vispozitīvāk ir novērtējuši bibliotēkas personāla kompetenci, kam seko bibliotēku telpu un darba laika pozitīvais novērtējums, tad atzīnīgi ir tikusi novērtēta iespieddarbu esamība un pieejamība, bet pēdējo vietu bibliotēku pakalpojumu klāsta novērtējumā ir

līdzdalības maksājuma ieviešanu Latvijā un tikai katrs ceturtais aptaujātais jeb 25% jauniešu to atbalsta ar nosacījumu, ka būs pieejami izdevīgi studiju kredīti. Salīdzinoši negatīvāk šajā jautājumā ir noskaņoti otrā studiju gada studenti. Interesanti, ka maksas augstākās izglītības ieviešanu biežāk ir atbalstījuši tieši to studiju programmas studenti (galvenokārt tās ir bijušas sociālo zinātņu studiju nozares programmas), kas darba tirgū patlaban ir vispieprasītākās - grāmatvedība, finansu menedžments, tiesību zinātnes, komunikācijas zinātnes. Jāatzīmē arī tas, ka maksas augstākās izglītības ieviešanu (bet tikai ar nosacījumu, ka būs pieejami studiju kredīti) biežāk atbalsta tie studenti, kas jau pašreiz maksā par savu izglītošanos, kā arī tie, kas strādā, un arīdzan studenti, kuru ienākumi uz vienu cilvēku ģimenē mēnesī ir lielāki par 100 latiem. 61% aptaujāto uzskata, ka maksas augstā-

ATCERAMIES

Paulam Galeniekam - 110

◀ 1. lpp.

evakuējies RPI, un 1917. gadā iegūst pirmās pakāpes agronoma diplomu.

Jau studiju gados Pauls Galenieks kā praktikants apceļo Kaukāza kalnus, iepazīstas ar bagāto un daudzveidīgo Kaukāza floru, bet pēc studiju beigšanas dzīves ceļš jauno agronomu - botāniķi aizved uz Sibīriju. P.Galenieks strādā par agronomu Barnaulā, vēlāk - skolotāju seminārā Ustjamenogorskā un vasarā vada ārstniecības augu pētīšanas ekspedīciju Altajā.

1921. gadā P. Galenieks atgriežas Latvijā un sāk darbu LU Dabaszinātņu fakultātē, Sistemātiskās botānikas katedrā, sākumā kā asistents, vēlāk docents un profesors. Jaunais Universitātes pasniedzējs ir apguvis krievu, vācu, angļu, franču, zviedru un latīņu valodu, kas dod iespēju izmantot plašu zinātnisko literatūru un apgūt zinātniskā darba pieredzi ārzemju zinātniskajās iestādēs. Tā 1923. gadā P. Galenieks iepazīstas ar 14 botānisko dārzu plānojumu, iekārtojumu un organizāciju Vācijā, Austrijā un Šveicē, lai varētu gūto pieredzi likt lietā LU Botāniskā dārza organizēšanā.

Paula Galenieka zinātniskajā darbībā jau 20. gados iezīmējas divi galvenie virzieni: paleobotānika un flo-

ristika.

Profesora pirmās zinātniskās publikācijas saistās ar pētījumiem paleobotānikā - par Latvijas augu valsts veidošanos senajos ģeoloģiskajos laikmetos.

Pētījumi par Kurzemes brūnogli un interglaciālo floru tika atspoguļoti mēnešrakstā “Daba”, rakstos “Mūsu floras ģeoloģiskā pagātne” (1924), “Interglaciālie nogulumu Latvija” (1925). LU Botāniskā dārza Rakstos publicēti: “Jauni pētījumi par Tetelmindes fosilo floru” un “Krāslavas interglaciālā slāņa flora” (1926), bet nozīmīgākais darbs “Latvijas floras vēsture” ir rakstu krājuma “Latvijas zeme, daba un tauta” II sējumā.

Floristikā P. Galenieks saista ķērpji, sūnas, paparzaugi un ziedaugi. Savākta bagāta herbārija kolekcija, kura II Pasaules kara laikā iet bojā, nodegot Jelgavas pilij. Lielu uzmanību P. Galenieks velta Latvijas savvaļas rožu pētījumiem, kas atspoguļoti viņa doktora disertācijā “Latvijas rozēs”, kuru viņš aizstāvēja 1938. gadā. Viņa vadībā top pirmais plašākais darbs, kas dod tam laikam pilnīgāko pārskatu par Latvijas augu valsti - “Latvijas flora” (iznāk četros sējumos no 1953. līdz 1959. gadam).

P. Galenieks rakstījis arī mācību grāmatas. Jau 1924. gadā iznāk “Botā-

nika” vidusskolām, bet 1948. gadā “Augu sistemātika” - mācību līdzeklis augstskolu studentiem. Šie izdevumi piedzīvojuši vairākus atkārtotus izdevumus. 1948. gadā studenti saņēma “Augu sistemā-tiku”, bet 1950. gadā sekoja “Botā-niskā vārdnīca”, un 1951. gadā - “Augu morfoloģijas botāniskās tabulas”. Profesors veica arī Č. Darvina “Sugu izcelšanās” tulkojumu no oriģināla latviešu valodā. Šis darbs publicēts 1953. gadā.

Lielu vērību profesors veltīja darbam ar studentiem, viņš ne tikai lasīja interesantas lekcijas, bet vadīja arī studentu prakses gan Latvijā, gan Kaukāzā. Ejot mācību ekskursijā ar profesoru Galenieku, studenti zināja, ka gūs zināšanas ne tikai par augiem, bet arī par putniem un citām ar dabu saistītām parādībām. 40. gadu beigās un 50. gados profesora vadībā botānikas pulciņš rīkoja dažādas izstādes, kuras sauca par skatēm, piemēram, sēņu skati, skujkoku skati u. c. Sēņu skates šajā laikā bija populāras ne tikai Bioloģijas fakultātē, bet arī Rīgas iedzīvotāju vidū.

Tā ir tikai neliela daļa no profesora veikuma.

Nodzīvojis bagātu, darbīgu un interesantu mūžu, Pauls Galenieks no dzīves šķērās 1962. gada 15. maijā un ir apbedīts Meža kapos.

Profesors vada laboratorijas darbus botānikā studentiem

Profesora dzīvesbiedre bija ievērojamā purvu speciāliste Marija Galeniece. Ģimenē divi bērni - Imants un Venta. Abi ar sirsniņu atceras bērnību, kad vienmēr jutuši tēva rūpes, lai bērni būtu saistīti ar dabu un darbu. Vasaras allaž pavadītas laukos - vai nu tēva vecāku mājās Saldus pusē, vai arī M. Galenieces dzimtajās mājās Mētrienas pagastā. 1929. gadā Galenieku ģimene iegādājās zemesgabalu Baldones pagastā, kur uzceltas mājās “Rozītes”. Tur visu spēkiem tiek iekopts neliels dendrārijs, kurā 1,8 ha platībā auga daudzas eksotisku koku un krūmu sugas. Savā laikā dendrārijs bija ietverts republikas īpaši aizsargājamo objektu sarakstā. Ap-

meklējot “Rozītes” 2000. gada nogalē, mūs sagaida lielais riekstkoks mājās pagalmā un citi dendrārijā vēl saglabājušies koki un krūmi, taču to kopšanai būtu vajadzīgas palīdzīgas rokas.

Kronvalda bulvārī 4, LU Bioloģijas fakultātes bibliotēkā, sākot ar š. g. 23.februāri būs pieejami materiāli par P. Galenieka dzīvi un darbību. Lai arī lūdzam apmeklēt interesentus bibliotēkas darba laikā: darbdienās no plkst. 10.00 līdz 16.00.

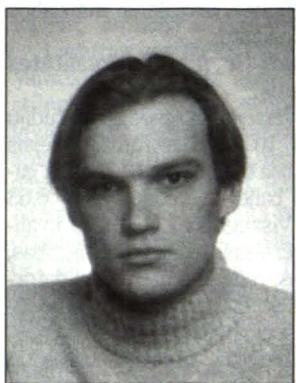
I. BERGA,

LU ZTVM Botānikas muzeja vadītāja

IEPAZĪSIMIES

Nevaru stāvēt malā

Gandrīz ikviens no mums ir dzirdējis par studentu piketiem pret vispārējo maksas izglītību. Daudzi pirms diviem gadiem droši vien arī paši tajos piedalījās. Šajā numurā intervija ar vienu no šo akciju organizētājiem. **ARTŪRS ZVEJNIEKS** pašlaik studē LU Juridiskās fakultātes 3. kursā.

- Kāpēc tu izvēlies studēt juristos?

- Droši vien katrs puika bērnībā ir gribējis būt par policistu. Arī es nebiju izņēmums. Tomēr man tas laikam ievilkās nedaudz ilgāk. Mani vienmēr ir interesējušas krimināltiesības, un, stājoties juristos, bija doma kļūt par

prokuroru. Bet tā nu sanāca, ka nonācu politikā. Interese par likumiem man vēl aizvien nav zudusi, un arī politikā juridiskās zināšanas ir ļoti nepieciešamas.

- Kas tieši tev lika iesaistīties protesta akcijās?

- Būtiska ir nevis mana iesaistīšanās šajās akcijās, bet gan citu studentu vēlme pašiem izdarīt izvēli par labu bezmaksas izglītībai. Es nevēlējos saistīt savu dzīvi ar politiku, taču, kad parādījās jautājums, kas tieši skāra manus un arī citu intereses, sapratu, ka nevaru stāvēt malā un tā vienkārši noskatīties. Es toreiz vēl biju pirmā kursa students un tikko biju sācis interesēties par norisēm politikā. Sakontaktējos ar Latvijas Studentu apvienību, kuras vadība arī bija līdzīgās domās, un tad nu tas aizgāja.

Rezultāts izdevās negaidīti labs, studentu atbalsts bija fantastisks. Tad es arī tā īsti sajutu, ko nozīmē politika, mums tika likti dažādi šķēršļi, mūs centās apmānīt un dažreiz pat klaji draudēja.

- Kā šie draudi izpaudās?

- Dažādi, sākot no elementāra: "Tu tūlīt dabūsi par purnu" beidzot ar to, ka kāds visai ietekmīgs cilvēks tev pasaka: "Ja tu daudz sprēgāsi, tad savus juristus nekad nebeigsi."

Bet arī tas nav galvenais. Mums

izdevās panākt rezultātu, augstskolās vēl aizvien var mācīties bez maksas, un tas arī dod vislielāko gandarījumu. Ja šie vairāki tūkstoši studentu nebūtu pakuši savu viedokli, paši aizstāvējuši savas tiesības, tad šodien Latvijā būtu pavisam cita izglītības sistēma un ne visi varētu mācīties augstskolās. Tieši tas arī ir iemesls, kāpēc mēs kopā ar Andi Malēju, Ritvaru Eglāju un citiem studentiem bijām šajās akcijās.

- Arī šobrīd tu esi politikā, vai tas tev ir vaļasprieks?

- Politika nevar būt vaļasprieks. Ja tu tajā gribi būt daudz maz nopietni un kaut ko arī ietekmēt, tas ir smags darbs no agra rīta līdz vēlam vakaram. Tad sanāk otrādi - ka nodarbojas ar politiku un vaļasprieks ar visu pārējo.

Jau otro gadu esmu Sociāldemokrātu jauniešu organizācijas - Jaunatnes sociāldemokrātiskās savienības ģenerālsekretārs. Kopā ar kolēģiem no septiņu cilvēku mazas grupas esam izveidojuši jaunatnes organizāciju, kura apvieno vairāk nekā 250 biedru visā Latvijā. Mūsu biedru aktivitātes līmenis ir ļoti augsts: 60-70%, kas ir ļoti nepierasti Latvijas apstākļiem. Aktīvi piedalījāties vairākās akcijās, piemēram, referendumā pret "Latvenergo" privatizāciju,

kurā arī uzvarējām.

- Kāpēc izvēlies tieši sociāldemokrātiskās idejas?

- Sociāldemokrātija Latvijā šobrīd ir tikai veidošanās stadijā, bet agri vai vēl kā citur Eiropā tā kļūs par milzīgu politisku spēku. Iesaistoties šajā procesā, šobrīd ir iespēja piedalīties sociāldemokrātu ideju attīstībā, dot savu ieguldījumu.

Visur pasaulē sociāldemokrātus atbalsta tieši jaunieši, studenti, bet diemžēl šobrīd Latvijā ir iesakņojusies pārliecība, LSDSP tāda pensonāru partija vien ir. Domāju, ka mums izdosies mainīt šo pārliecību, un tas notiek jau šobrīd.

- Tu šobrīd kandidē uz Rīgas domi, kādi ir tavi mērķi?

- Runājot par studentiem, ir jāpaplašina šobrīd esošā atlaižu sistēma, attiecinot to ne vien uz pilsētas sabiedrisko transportu, bet arī kultūras, sporta aktivitātēm, medicīnas aprūpi u. c. Varētu domāt arī par iespēju atbalstīt spējīgākos Rīgas studentus, piemēram, ar stipendijām.

Daudz darba arī vidējās un pamatizglītības jomā. Es neuzskatu, ka ir normāli, ka vienā skolā notiek šī remonts, bet citur tai pašā laikā skolu pagalmos iekārto autostāvvietas.

Kā jau juristu mani ļoti uztrauc arī problēmas, kas saistītas ar drošību

Rīgā. Šobrīd bīstami izplatās narkotikas, aug noziegumu skaits, sevišķi nepilngadīgo vidū. Rīgas rokās ir spēks, kurš var jūtami uzlabot situāciju - tā ir pašvaldības policija, kuras resursi šobrīd tiek tērēti navigatoru iegādei, sētnieku uzcītības pārbaudei u. c.

- Vai nebaudies par to, ka nevarēsi pildīt tik nopietnus pienākumus, būdams tik jauns?

- Pirmkārt, uzskatu, ka politikā ir jāienāk jauniem cilvēkiem. Mūsu labākā īpašība ir tā, ka neesam "sasmērējušies", izgājuši "padomju skolu", bet esam gatavi mācīties no jaunām un progresīvām idejām, kas palīdzētu attīstīt pilsētas un valsts labklājību, stiprināt mūsu jaunatni.

Otrkārt, kā minēju iepriekš, jau divus gadus strādāju par LSDSP frakcijas deputāta palīgu. Tas man ir devis pieredzi, kā praksē notiek likumdošanas un valsts pārvaldes darbs, kas lieliski papildina Universitātē gūtās zināšanas.

Es savu jaunību uzskatu par priekšrocību.

- Ko tu vēlētos novēlēt mūsu lasītājiem?

- Atrast katram savu vietu dzīvē, darīt to, kas pašam vislabāk padodas!

JĀNIS RIŅĪS

Galvenais ir aktīva dzīves pozīcija

TĀIVALDIM KRONBERGAM galvenais ir aktīva dzīves pozīcija. Viņš bijis gan laikraksta "Svētdienas Rīts" direktors, gan Latvijas Jaunatnes padomes ģenerālsekretārs, sagatavojis interesantas brošūras par jaunatni Latvijā, ir aktīvs grāmatu dāvināšanas veicinātājs Latvijas bibliotēkām, Latvijas Kristīgā radio raidījuma "Apraktie un neapraktie talanti" vadītājs, Kluba LC viceprezidents. Ar tik aktīvu dzīvesveidu studijām atliek mazāk laika. Tāivaldis ir neapmierināts par filoloģijas "mūžīgā studenta" stāvokli LU, taču visu vēl var vērst par labu. Marts šogad ir ne vien pavasars, bet arī paš-

valdību vēlēšanu mēnesis. No savienības "Latvijas ceļš" uz Rīgas domi startēs arī Tāivaldis.

- Tu darboies daudzās sfērās. Kas šobrīd ir tava prioritāte un kāpēc?

- Vienīgā un nemainīgā prioritāte, pie kuras cenšos pieturēties vienmēr ir katrā situācijā, ir centība pēc gandarījuma par labi padarītu darbu. Tāpēc manu darbu sarakstā neviena organizācija vai ideja nav izcelta vairāk nekā cita. Jā, ir svarīgākas un mazsvarīgākas lietas, tomēr pamatvilcienos cenšos tās darīt ar atdevi, godīgi un, pats galvenais - ar prieku.

Nenoliedzami, cenšos atrast laiku arī tam, kas vienkārši ir svarīgs un nepieciešams. Studijas, jaunas iemaņas un zināšanas ir manas prioritātes. Uzskatu, ka augstākā izglītība nav vienīgi diploms, kas apliecina apgūto zināšanu daudzumu un vērtējumu. Augstākā izglītība ir dvēseles un gara stāvoklis. Pie šīs atziņas tuos un daudzējādā ziņā par to esmu pateicīgs pasniedzējam Ausmai Cimdiņai un Sarmai Kļaviņai.

Runājot par politiku, - tā ir visu mūsu kopēja lieta, tāpēc mana pozīcija ir iesaistīties un nebūt malā. Ja politiku neveidošu es, tad tā veidos mani, un to es nevēlos. Daudzi dzīvo kā Aizspoguļijā, domādami, ka aktualitātes sabiedriskajā dzīvē ir tikai kādu

"censonu" daļa. Ko studenti domā par politiku? Vai viņi ies balsot par savas pašvaldības nākotni? Vai par to domājam? Vai iedziļināties šajos jautājumos?

- Kādu tu redzi Latvijas jaunatni, kādi ir tavi vienauzdi?

- Latvijas jaunatne ir aktīva, gudra, pretencioza un neatlaidīga. Vairāk liberāla, pragmatiski noskaņota nekā konservatīva un ideālistiska. Bieži tā dzīvo tikai vienīgi materiālajā pasaulē, necenšoties atklāt garīgo un dvēselisko, tomēr tas nāk ar laiku. Latvijai jābūt lepnai par tādu jaunatni, par tik daudzām aktīvām sabiedriskajām organizācijām, tik darbīgiem un par savu valsti lepnām studentiem. Jaunatne ir Latvijas sabiedrības tagadne un aktīvais virzītājspēks.

- Kādi argumenti, tavuprāt, var izmainīt stereotipu par pašlabumu meklējošiem politiķiem?

- Politiski no "parastiem" ļaudīm ne ar ko neatšķiras. Tā ir mūsdienu jaunākā pasaka - labais garņš tauta un sliktais mežavecis politiķis. Būsim kritiski - paši vien viņiem ļaunam labumu gūt un ļaundabīgi izmantot. Neļausim politiķiem kļūt par pašlabuma meklētājiem, bet paši aktīvi piedalīsimies politikas veidošanā! Tieši aktīva piedalīšanās daudzas visvairāk bauda, jo tā prasa atbildību.

- Kas ir tavi sarunas biedri au-

torraidījumā Latvijas Kristīgajā radio? Ko jūs kopā gribat un varat pateikt klausītājiem?

- Raidījuma viesi ir visdažādāko amatu un aicinājumu pārstāvji. Katrā no mums mīt talanti. Mēs reti par to domājam, tomēr reizēm ir vērts pavērties uz sevi it kā no cita skatu punkta, ieraudzīt, ka patiesībā esam talantīgi. Talants ir arī izaicinājums. Bieži raidījuma viesiem tā ir pirmā radio tiešraide viņu dzīvē. Arī tas liecina par talantu. Katrs raidījums ir kā jauns atklājums arī man pašam, jo ikreiz saprotu, ka Dievs man ir dāvājis talantu šo raidījumu vadīt. Tas nav viegli un tomēr izdodas.

Katrā raidījumā piedalās cilvēks, kas kādā sfērā ir ko sasniegjis, ir aktīvs vai vienkārši viņa skats uz dzīvi ir gaišs un nesamākslots. Esmu priecīgs, ka viesu vidū ir bijuši skaituma konkursa finaliste Elita Drāke, Egļis Zariņš un Una Jansone no LNT, dziedātājs Gunārs Kalniņš, modes dizaineris Atis Artemjevs, deputāte Aija Poča, ģenerālis Aloizis Blonskis un daudzi citi.

- Nu jau vairākus gadus tev ir radoša sadarbība ar "Universitātes Avīzi". Ko, tavuprāt, var paveikt augstskolas laikraksts?

- "Universitātes Avīze" jau ir daudz ko paveikusi. Domāju, ka bieži tas nav pienācīgi novērtēts. "Univer-

sitātes Avīzei" ir jāklūst par Rīgas augstskolu intelektuālo un informatīvo centru. Manuprāt, Rīgā nav otra tik vēra nemasa studentus un pasniedzējus vienojoša izdevuma.

- Vai piekriti tam, ka "Universitātes Avīze" būtu lasāma tikai internetā?

- Pirms vairākiem gadiem ar saviem kolēģiem diskutēju par to, kāda nākotne sagaida laikrakstus. Arvien pieaugot interneta lietotāju skaitam, draud samazināties drukātā vārda izmantotāju skaits. Toreiz un arī tagad uzskatu, ka cilvēka daba nav tik viegli ietekmējama, lai arī bieži šķiet, ka nu visi lasīs ziņas un skatīsies raidījumus internetā. Gadsimtu gaitā veidojušies ieradumi nevar izzust kā pēc burvju nūjiņas mājiena, tāpēc vēl ilgi būs nepieciešams gan drukātais, gan virtuālais laikraksta variants.

- Tavs vēlējums "Universitātes Avīzes" lasītājiem?

- Izmantojot likumus no Mērfija krājumiem, atļaušos vēlēt - kriptiņā imidža ir vērtīgāka nekā godīgs darbs visas dienas garumā. Tie, kuri var, dara, bet tie, kuri nevar, māca. Domāju, ka gan vienam, gan otram ir liela daļa taisnības.

ILZE BRINKMANE

JŪSU ZINĀŠANAI

Ja vēlaties kļūt par virsnieku

Latvijas Republikas Aizsardzības ministrija piedāvā apgūt aktīvā dienesta virsnieka profesiju Nacionālajā aizsardzības akadēmijā (NAA) un dienestu Nacionālā bruņoto spēku (NBS) virsnieku sastāvā.

Augstskolu absolventiem iespējams konkursa kārtībā noslēgt līgumu ar Aizsardzības ministriju par virsnieka profesijas apgūšanu. Savukārt tie absolventi (juristi, mediķi, teologi u. c.), kuri pēc studijām vēlas dienēt NBS speciālajos virsnieku amatos, var noslēgt līgumu ar AM par virsnieka profesijas apgūšanu. Notiek

arī rezerves virsnieku apmācība paralēli studijām civilajās augstskolās. Pēc studentu speciālās militārās apmācības kursa pabeigšanas konkursa kārtībā ir iespēja divu gadu laikā paralēli studijām augstskolā apgūt virsnieka profesiju NAA virsnieku pamatkursā (mācību ilgums - divi gadi).

Pirms mācību uzsākšanas Nacionālajā aizsardzības akadēmijā civilo augstskolu studentiem ir jāslēdz līgums ar AM par ne mazāk kā piecu gadu ilgu aktīvo dienestu NBS pēc militārās izglītības iegūšanas.

Kandidātiem jābūt LR pilsoņiem; augstskolu absolventiem jābūt iegu-

vušiem bakalaura vai maģistra grādu; iestāšanās vecums - līdz 27 gadiem; veselības stāvoklim jābūt atbilstošam Valsts militārā dienesta iesaukšanas centra prasībām.

Iestājpārbaudījumi ir matemātikā, svešvalodā, domraksts (latviešu valodā), fiziskajā sagatavotībā, loģikā, vadītāja īpašību noteikšanā, kā arī individuālās pārrunas.

Sekmīgajiem NAA absolventiem tiek piedāvāts dinamisks un radošs darbs. Iespējama augstskolas studiju kredīta dzēšana no AM budžeta. Ir virsnieka karjeras iespējas, var iegūt un papildināt speciālo militāro izglītī-

bu Latvijā un ārvalstīs. Konkurētspējīgs atalgojums darba tirgū, kā arī paaugstinātas sociālās garantijas. Pieejams arī finansiālais pabalsts, uzsākot virsnieka karjeru aktīvajā dienestā, bezmaksas medicīniskā aprūpe. Pašaplicināšanās iespējas un līdera īpašību attīstīšana.

Papildu informāciju par virsnieku apmācību var saņemt Rekrūtēšanas un atlases centrā K. Valdemāra ielā 10/12 (AM ēkā), 109., 111. kab., tāl: 7-335495, 7-335496.

LR Aizsardzības ministrs Ģ.V.Kristovskis ir teicis: "Latvijas valstij un sabiedrībai ir nepieciešama drošība, sta-

bilitāte un pārticība! Vērtības, kas tik ļoti pietrūkušas mūsu tautai aizvadītajā gadsimtā. Šodien ir izredzes un labas iespējas sekmīgāk veidot mūsu valsts nākotni. Daudz kas atkarīgs no pašu apzinīguma un organizētības. Īpaša nozīme ir valsts bruņotajiem spēkiem, to līdzdalībai NATO un Eiropas drošības procesos. Sekmes garantē tikai labi sagatavoti un erudīti virsnieki. Uz tiem paļaujas karavīri un sabiedrība.

Latvija vēlas, lai mūsu virsnieki būtu tieši tādi un varētu ar tiem lepoties. Kļūsti par vienu no viņiem un veido mūsu valsts nākotni!"

KULTŪRA

Helga no galantās Eiropas

Izstādes atklāšana galerijā "Putti". No kreisās: māksliniece H. I. Melnbārde un galerijas vadītāja A. Staņa

Galerijā "Putti" atklāta LU tautas lietišķās mākslas studijas "Vāpe" dibinātājas un vadītājas, Universitātes pasniedzējas, mākslinieces Helgas Ingeborgas Melnbārdes izstāde "Galantā Eiropa".

Izstādes atklāšanā māksliniece minēja savus iedvesmas avotus – XVII Senās mūzikas festivāla noslēgumu Rundālē, Andrē Kamprā operu - baletu "Galantā Eiropa", franču filmu "Vatēls".

Romantika un grācija izstādē šķiet neparasti kontrastējam ar mazliet skarbo ziemas nogaļas ainu ārpusē. Mirdzoši grezni trauki, kā izcelti no XVIII gadsimta, apgleznoti porcelāna šķīvji jūras un zemes krāsās. Smalkas līnijas, krāsu spozme un pārejas... Vai Eiropa arī šodien ir galanta?

Māksliniece mums visiem novēlēja prieku, kaut uz brīdi aizmirstot dubļaino laiku uz ielas. Un šis prieks bija.

Helga Ingeborga Melnbārde sarunā ar "UA" par savu radošo darbu. Arī savstarpējo attiecību, sajūtu mākslu.

- Vai iedvesmu saviem darbiem meklē apzināti, vai tā tevi atrod pati?

- Nē, es neko nemeklēju. Man viss ir kā pats panāk pretī. Ir momenti, kad strādājot pie kāda atsevišķa darba un, jūtot, ka vajadzētu vēl kādus papildu iespaidus, aizeju

uz koncertu, baletu, kur arī rodu meklēto noskaņu.

Atceros VII Senās mūzikas festivāla noslēgumu Rundālē. Bija jūlijs – tumši zilās vasaras nakts debesis, izgaismota pils, pagalma ielokā – skatuve, uz kuras XVII, XVIII gadsimta ainas, flirts, mīlestība, dejas, greisirdība...

Uzveduma izskaņā ugunošana – pie pils vārtiem naksnīgajās debesīs izšāvās zeltaini raķešu kūļi... Kopumā tas bija tik fantastiski saliedēti. Tad arī sapratu, ka iespaidi materializēsies, bet, ka tās būs apgleznotas tējkannas, - to vēl nezināju.

- Vai prāts un jūtas, veidojot darbus, ir harmonijā?

- Kamēr ideja "piesakās", ir fantastisks jūtu lidojums. Vēlāk analizējot, sāc domāt ar prātu. Apsveru, kādas tonālās attiecības derētu darbam, vai likšu reljefu vai tikai krāsu pārejas. Sākumā ir kā ar mīlestību – viens acumirklis, un tu esi iekritis.

- Teici, ka tev ir sajūta, ka esi dzīvojuši XVII, XVIII gadsimtā...

- Par to man teikuši vairākkārt. Pirmā bija dzejniece Mirdza Ķempe, kas apgalvoja, ka esmu kā no XVIII gadsimta. Pie dzejnieces literāros jautājumos esmu gājusi konsultēties veselus astoņpadsmit gadus, iespējams, viņa mani pa šo laiku spējusi "atsifrēt".

Otrs gadījums bija laikā, kad es studēju Mākslas akadēmijas pēdējā

kursā. Mums bija prakse Viļņā. To laiku dzīvoju pie lietuviešu tēlnieka Miķena atraitnes. Viņa pat uzdrošinājās nosaukt konkrētu vietu Versaļā, no kuras es nāku, un manu toreizējo vārdu...

Vēlāk, aizbraucot uz Franciju, Versaļas pili man bija sajūta, ka tur neesmu pirmo reizi. Žēl, ka uz brīdi nevaram pārcelties laikā, kur mēs vēlētos būt, un nedaudz tur uzkavēties.

- Kas ir pozitīvais, ko piedāvā tagadne?

- Labais ir ārpus šī laika, tas, ko tev pašam ir jāatrod. Piemēram, es kolekcionēju savus saulrietus un par tiem priecājos. Ja es mūsu laikā būtu stingri iekšā ar abām kājām, tad, iespējams, man vispār neatrastos brīvs brīdis aiziet uz jūru pajūmot par saulrietiem.

Uzskatu, ka būtu jāatrod laiks, kad veldzēt sirdi un dvēseli. Cilvēki jau nav mašīnas.

- Izstādes atklāšanā teici, ka šodienā tev pietrūkst bruņnieciskuma...

- Ļoti daudzos jauniešos tas no teikti mit, viņi to nojaus, bet kautrējas izrādīt. Var gadīties, ka paies laiks un bruņnieciskuma vairs vispār nebūs. Šodien ar cilvēkiem un brutāli notēš visus dvēseles mazos zariņus. Tikai - ja ļaujās...

- Kad darbi izlikti izstādē, vai tie nesāk dzīvot paši savu dzīvi?

- Gan jā, gan nē.

Jā - tādā nozīmē, ka tie sāk sadarboties ar tiem cilvēkiem, kas nāk, skatās, domā. Nē - tāpēc, ka šie darbi ir mani. Saite ar gara bērniem nepārtrūkst nekad, pat tad, ja viņi ir tālu prom.

Manās atsauksmju grāmatās prominenti cilvēki, par kādiem uzskatu dzejniekus, aktierus, mūziķus, savos ierakstos pēkšņi pasaka tieši to domu, kas bijusi man, veidojot darbu. Fantastiski, ka šī "dzirkstele" ir pārlēkusi.

Savā laikā es jūsmoju par latviešu dzejnieci Astrīdi Ivasku, kura dzīvoja Amerikā, tagad - Īrijā. Ārzemēs viņai iznāca grāmata "Liču loki". Man to iedeva uz vienu nakti, un es izlasot burtiski iemīlējos Astrīdes domu pasaulē. Veidojot izstādi "Simts un viena tuvošanās", izlasītā iespaidā es dzejniecei veltīju apglez-

notu šķīvju grupu. Tonālā izvēle bija ļoti askētiska, melnbalta. Šajā izstādē viesojās arī kāds Kanādas rakstnieks. Viņš man pienāca klāt un teica: "Fantastiski, jūs viņu tik labi pazīstat, vai ne?" Bet es pat rakstnieci nekad nebiju satikusi...

- Kāda nozīme ir simbolismam tavos darbos?

- Simboliski savā ziņā ir visi darbi. Katrā darbā ir iešifrēta informācija.

Man bija izstāde "Manas katedrāles", kurā baznīcas - Doms, Pēterbaznīca - it kā tika personificētas. Doma baznīca man ir īpaša. Vienmēr, braucot pāri tiltam uz Rīgu, vēroju viņas "seju" - te bēdīgu, te liksmu, te izklaidīgu...

Baznīcas vienmēr likušās kā personas, kas mani uzrunā. Domam varu palūgt padomu un saņemšu atbildi...

- Vai tev ir bijuši savi skolotāji mākslā?

- Man ir ārkārtīgi laimējies ar skolotājiem. Nav svarīgi, kādā laikā mēs dzīvojam, būtiski, kādus cilvēkus sastopam. Mēs jau mācāmies arī no tā, ka klausāmie otrā, vērojam viņa attieksmi cilvēkos, darbā.

No Lietišķās mākslas vidusskolas laikiem kā ideālu pasniedzēju atceros keramiķi Ritu Einbergu. Viņa mācīja vienkārši ar savu klātbūtni. Tāpat arī māksliniece Latvīte Medniece. Šīs pasniedzējas nestāvēja aiz muguras, bet prasmīgi ļāva domāt pašai.

Mācoties Rīgas 3. vidusskolā, es zināju, ka telpā atrodas galds un skolotājs ar skolēnu atrodas tā dažādās pusēs. Lietišķajos mēs visi - pasniedzēji un skolēni - bijām galda vienā pusē. Man bija pārsteigums, ka tā arī var būt.

Šo mācību esmu likusi lietā savā pedagogiskajā darbā ar studentiem, arī "Vāpē".

- Vai mākslā esi satikusi savu gara radnieku?

- Domāju, ka gara radnieku man ir daudz. Par savu neoficiālo skolotāju esmu uzskatījis porcelāna glezniecības vecmeistaru Romānu Šutu.

Mākslā vienmēr dominē kādas tendences, un mākslinieki bieži aprīnāmā kārtā nojaus šos fluidus vienlaicīgi dažādos platuma grādos. Tu tā kā lapsa ej pa mežu, pacel degunu un zini, kur ir medījums...

Man ir gadījies, ka uzskicēju ieceri, lai vēlāk realizētu, bet pēc mirkļa kāds jau mani ir apsteidzis.

- Vai tev ir savs spēka avots?

- Tā ir jūra. Un vēl keramikas studija "Vāpe". Protams, šo vidi veido cilvēki, kas te strādā.

- Vai tu vēl par kaut ko brīnīs?

- Es brīnos visu mūžu un vēl neesmu pārstājis to darīt.

Viens no ierakstiem manā bērniības atmiņu kladē, ko es agrāk nemaz neizpratu, skan tā: "Ne bērnam palikt, par bērnu kļūt, ne raudzīt patikt, tikamai būt..." Ja visu mūžu spēj šo sajūtu noturēt, spēj arī brīnīties. Brīnumi mums ir visapkārt, tomēr ikdienu reizēm uz šo pasauli aizcērt durvis.

Gan dzirdēt, gan saskatīt, gan brīnīties ir jāprot.

- Kas, tavuprāt, ir greznība visplašākajā nozīmē?

- Uzskatu, ka patiesa greznība ir cilvēku savstarpējās attiecības, sarunprats mirklī.

- Vai pieļauj iespēju, ka kāds no taviem skolēniem mākslā varētu nostāties tev līdzās?

- Man liekas, ka dažs labs jau ir nevis līdzās, bet sen pāri šai robežai. Par to tikai priecājos, tas ir pasniedzēja augstākais sasniegums, ja skolnieks var viņu pārspēt. Tomēr katram talantam mākslā ir savs dārzīns, un es apzinos, ka man uzticēto šai saulē varu paveikt vienīgi es.

- Kā tu raksturotu studentus?

- Par saviem studentiem varu teikt tieši to pašu, ko par "vāpīšiem" - visi mani skolnieki visu mūžu bijuši talantīgi, tikai jāprot šo talanta dzirkstelīti pamanīt.

- Kāda ir mākslinieka sūtība?

- Manuprāt, ir kāds augstāks spēks, kas starp cilvēkiem uz šīs zemes izraugās tā saucamās "piltuves", kurās no kosma ieklūst noteikta informācija. Mākslinieki šo guvumu transformē savos darbos un "apgaismo" līdzcīvēkus, tā uzrunājot mākslas cienītājus bez vārdiem.

ANDA LASE

TEĀTRA PELE VĒRO

Artūrs Skrastiņš tuvplānā

Šagada 20. februārī LU Filoloģijas fakultātē notika pirmais teātra kritiķes Silvijas Radzobes un teātra zinātnes un kritikas kursa kopīgi veidots pasākums "Aktieris tuvplānā", kur interesantu jautājumu, atbildžu un dialogu veidā ikviens tuvāk varēja iepazīt vienu no labākajiem Latvijas aktieriem – Artūru Skrastiņu.

"Šodien mūsu katra dzīvi es izjūtu kā kaut ko ļoti skarbu, tādēļ jūtos laimīga, ka esmu teātra kritiķe un labākajās teātra izrādēs varu iegūt mūsdienu cilvēkam tik ļoti trūkstošo... Varu iegūt maigumu. Manuprāt, šajā vārdā varētu nosaukt arī to atmosfēru, kas rodas, ja cilvēki spēj tā it kā vienkārši savā starpā sarunāties... Sarunāties par garīgām lietām, par mākslu," atzina Silvija Radzobe. Nezinu, vai studenta skarbas dzīves, tajā trūkstošā maiguma vai vienkāršās ziņkārības dēļ, bet tikšanās pasākumam atvēlētā auditorija bija pārpildīta. Protams, ar uzvarošu daļā dzimuma pārsvaru... Ar aktierisku meistarību atbildot uz

it kā tradicionālajiem jautājumiem par teātra autoritātēm, gatavošanos izrādēm un spēlēšanu ārzemēs, Artūrs Skrastiņš, pats brīžiem, šķiet, to pat nepamanot, aizrunājās gan par seklumu amerikāņu filmās un aktieros, gan par lētumu latviešu muzikālajā gaumē, gan par paviršību cilvēku attiecībās. Plānotās vienas stundas vietā nemanot bija pagājušas divas un vēl mazliet... Esmu pārliecināta, ka projām ejošie studenti noteikti te atgriezīsies 6. martā, kad atkal kāds no labākajiem Latvijas aktieriem ļaus "tā it kā vienkārši savā starpā sarunāties". Tiem, kas vēl šaubās - nākt vai ne - daži fragmenti no Artūra Skrastiņa teiktā:

* "No vienas puses, aktieris ir uz sapņu robežas, no otras - viņš ir tāds drusciņ zemāks par pārējiem: "Ha, aktieris! Vai tad tiešām neko mācīties nevarējāt..." Arī es šo attieksmi esmu izbaudījis uz savas ādas. Sākumā man likās: "Nē, tā taču nav. Aktieris tomēr ir tāda skaista un prestiža profesija", tad taču esmu piefiksējis, ka - jā, daļai sabiedrības par aktieriem ir tieši tāds viedoklis.

* Es nezinu īsti, kā tas būtu, ja es iepazītos ar cilvēku, kurš darbojas absolūti ārpus teātra esošā sfērā. Es šādi kopdzīvei neticu. Neesmu redzējis nevienu pāri, kur viena no pusēm būtu aktieris, bet otra - ar teātri pilnīgi nesaisīta. Vismaz nezinu nevienu, kurš būtu spējis šādas attiecības saglabāt...

* Man ir ģimenes draugs - ārsts, un viņš ir tāds ļoti aktīvs cilvēks. Runājot viņš vienmēr izteiksmīgi žestikulē, un vienā reizē, esot kopā ar viņu, man pēkšņi sāka aizrādīt, ka es runājot žestikulēju. Man saka: "Ko tu viņu kopē?" Sākumā aizstāvējos: "Nē, nē - kādas mulķības." Pēc tam sapratu - jā, es tiešām viņu atdarinu, bet man tas iznāk neapziņāti. Aktiera profesija prasīja, lai es pētītu cilvēkus, un šī pētniecība notiek neatkarīgi no manis. Man nav pie tā jāpiedomā. Es nepārtraukti mainos. Kaut kādā ziņā kļūstu par viņu. Viņš aiziet, un atkal viss ir kārtībā. Savādāk es vairs nemāku.

* Mani biedē tas, ka teātris daudziem pārveršas par kinoteātri. Mani neaizvaino, ja izrādes laikā nopietnās vietās kāds kaut kur iesmejas.

Artūra Skrastiņa stāstījums bija patiešām izjūsts

Biedē tas, ka, iznākot pēc izrādes paklanīties, puse zāles jau ir piecēlusies kājās un iet ārā... Un biedē tas, ka pirmajās rindās sēž klases, kājas pret rampas malu atbalstījušās, tādās maikās un grauž čipsus... Mani tas biedē, jo es tiku audzināts citādāk."

GITA LIEPIŅA

P! Ja arī tu vēlies divas biļetes uz kādu no DT izrādēm, palauzi galvu: 1. Cik liesmiņu deg DT simbolā -

uguntiņā?

2. Kurā no Rīgas teātriem studentiem ir īpašas atlaides biļetēm?

3. Kas patlaban ir DT galvenais mākslinieciskais vadītājs?

Atbildes gaidi līdz 11. martam: pele@latnet.lv vai "UA" redakcijā. Iepriekšējā konkursa uzvarētāji: Dace Bartuševiča, Baiba Brūvele un Viktors Jevsejevs. Zvaniet DT administrācijai!

PELE

TITULS

Sapnis uzvarēt pasaulē

"Īstenībā ir grūti, ja pēkšņi tik daudzi tevi pazīst... Tagad brīžiem gribas no visiem noslēpties, kaut kur nozūst," atzīst GUNTA RUDZĪTE, astoņpadsmitgadīga LU studente, konkursa "Mis un Mistery Valmierā - 2000" uzvarētāja, titula "Mis Internet" ieguvēja un "Mis Latvija - 2000" kroņa īpašnice.

Uz jautājumu: "Vai kāds no Mis tituliem ir bijis tavš sapnis?" viņa atbild: "Jā, bet ne šeit Latvijā. Es ļoti gribētu uzvarēt pasaulē..."

- Būdamā maziņa, tu nez vai iedomājies, ka kādreiz būsi "Mis Latvija" titula īpašnice... Par ko sapņoji toreiz, bērniņā?

- Es biju tā meitenīte, kas ar pušiem spēlēja indiāņus. Man ļoti patika mašīnas, kokos kāpšana un visādi kariņi. Skolas pirmajās klasītēs mans ideāls bija skolotājs: gudrs un labs. Tāds, no kura var ņemt piemēru. Tomēr mans sapnis nekad nav bijis kādam līdzināties. Manuprāt, cilvēkam ir jābūt tādām, kāds viņš ir. Tagad daudzu meiteņu vidū aktuālā fanošana par dziedātājiem vai aktieriem, mēģinājumi atveidot slavenu cilvēku tēlus man šķiet galīgi garām. Vienu dzīves posmu arī man istabā tapešu vietā ir bijusi dažādu mūziķu un aktieru plakāti. Pareizāk sakot - man tapešu nebija. Gar pilnīgi visām istabas sienām bija vieni vienīgi plakāti, bet man bija absolūti vienalga, kas tur ir virsū. Tas viss bija dizaina pēc.

- Kuri sapņi, tavuprāt, ir skaistāki - tie, kas piepildās, vai tie, kas paliek mūžam nesasnēgti?

- Es uzskatu, ka katram cilvēkam vajadzētu būt diviem vai trim lieliem sapņiem, kurus savas dzīves laikā viņš tā arī varbūt nekad nesasnēgs. Nereāliem sapņiem, lai būtu uz ko tiekties. Un tad ir mazie ikdienas sapņi, par kuriem domā nedēļu vai mēnesi. Kad kaut ko ļoti, ļoti vēlas un tas notiek. Manuprāt, cilvēks bez sapņiem nevar pastāvēt. Ja nav ideju vai mērķu, uz kuriem iet, nav arī jēgas censties un kaut ko darīt. Protams, arī man ir savi sapņi, bet es neceļos darīt maksimālo to sasniegšanai. Man nepatīk iepriekš kaut ko īpaši plānot. Ātras un negaidītas idejas - tas ir priekš manis. Ilgi domāt nav manā stilā. Ja rodas jauna ideja, tā arī uzreiz tiek īstenota.

- Kam pateicoties piepildās tavi sapņi?

- Es domāju - kādi 90% parasti ir manis pašas nopelnis. Tas, uz ko tu tiecies, ir tikai tavs sapnis, un tikai tu to vari sasniegt. Tas, ka kādu sapņu īstenošanā tiek iesaistīti arī vecāki vai draugi, tas ir tikai tavs nopelnis, ka viņi atbalsta tavu sapni un palīdz tev to realizēt. Ja tu pats neiesi uz savu sapni, diez vai kāds no malas to tavā vietā īsteno. Ir lietas, kas notiek no mums neatkarīgu apstākļu dēļ, bet es nekādā gadījumā neuzskatu, ka viss jau ir iepriekš nolemts. Es neticu iepriekšnolemībai. Neticu arī Dievam. Esmu cilvēks, kas tic citiem cilvēkiem. Es ļoti uzticos saviem draugiem. Viņu nav daudz, bet tiem, kas ir, es ticu ar sirdi un dvēseli. Ja ir apstākļi, kurus grozīt, šķiet, nav tavos spēkos, varbūt tas ir tavu draugu spēkos. Un, pat ja kāds izmanto apstākļus, kas viņam ir labāki nekā tev, tu vari izmantot to, kas tevī pašā ir labāks nekā tam otram.

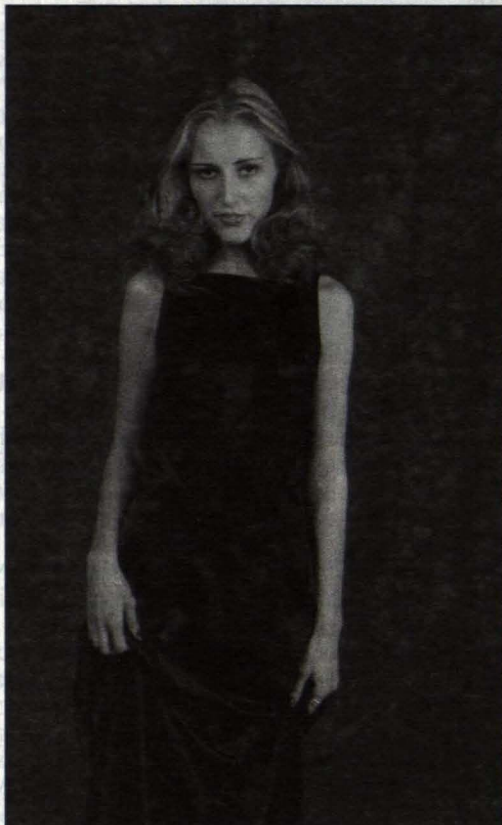
- Vai "Mis Latvijas" tituls kaut īsu mirkli ir bijis tavas dzīves sapnis?

- Tajā mirklī, kad Ieva Bondare uzvarēja pasaules konkursā, es skatījos televizoru un domāju: "Jā, tas ir kaut kas tāds, ko es ļoti, ļoti vēlētos sasniegt. Uzvarēt pasaulē. Nevis Mis vai Mistry konkursā te Latvijā, bet tieši pasaulē..." Līdz šim viss ir vērsies man par labu. Vispirms uzvara Valmierā. Tagad Latvijas konkursā. Nu, vēl priekšā pasaules konkurss... kam gan es īpaši neticu. Es ļoti, ļoti vēlos, bet neticu, ka tas varētu piepildīties.

- Vai atceries to brīdi, kad izlēmi: "Jā, es piedalīšos"?

- Tas bija trešdienas vakars. Nesen biju sākusi apmeklēt modeļu studiju Valmierā pie "Mis Latvijas '96" Antas Dukures. Gāju tur, lai vienkārši kaut kā aizpildītu savu brīvo laiku. Tajā vakarā Anta pateica par "Mis un Mistry Valmierā - 2000" atlasīti mēs, kurām bija attiecīgais vecums, aicināja atnākt. Mēs bijām divas meitenes, kas atbilda vajadzīgajam vecumam un garumam. Tajā mirklī arī nolēmu - kāpēc nepamēģināt? Man šķiet, ja es tajā brīdī

nedarbotos modeļu studijā, pati uz savu galvu pieteikties konkursam nebūtu gājusi. Kaut ko tādu vienkārši nebūtu iedomājusies. Sākumā mana motivācija bija tikt meiteņu piecniekā. Pierādīt sev, ka es to varu. Pēc tam jau sāku apsvērt - kas man ir la-

bāks nekā citām un kas citām ir labāk nekā man. Valmieras konkursam mēs gatavojāmies divus mēnešus un visu laiku mēģinājām tikai uzņācenu. Latvijas konkursā bija arī aerobika, jogas un aikido nodarbības, dažādas lekcijas par skaistumkopšanu, un tas viss jau aizņēma desmit mēnešus.

- Reti kurai meitenei pieder kronis... Kāda ir sajūta, to uzlikt galvā?

- Visās pilsētās ir tā, ka kroni dāvina. Latvijas konkursā tas pāriet mantojumā. Salīdzinot ar Valmieru, Latvijas konkursā, saņemot kroni, viss notika mazāk emocionāli. Latvijas konkursā es rezultātu uzzināju jau aizkulisēs. Kad izsauca uzvarētāju trijnieku un mēs visi gājām pārģērbties, meitenes saprata, kas būs Mis, jo pirms tam tika pateikts, kura kleita būs "Mis Latvijai". Kad man

iedeva kleitu, es arī sapratu - esmu uzvarējusi. Es uzskatu, ka labāk ir, ja to uzzina pirms tam. Uz skatuves, manuprāt, tās briesmīgās emocijas nav vajadzīgas. Valmierā, piemēram, uzzinot rezultātu uz skatuves, es lēkāju, priecājos un nobira arī pa kādai priekā asariņai. Latvijas kronis tagad atrodas "Mis Latvija" aģentūras birojā, toties Valmieras kronis man stāv mājās. Visām draudzenēm ar to ir n-tās bildes, un es arī neliedzu to uzmerīt, lai taču...

- Kādu "Mis Latvija" titulu savos sapņos bijī piešķirusi pati sev un citiem konkursa dalībniekiem?

- Sev es gribēju "Mis Foto" titulu. Uz "Mis Latviju" necerēju, un "Vice Mis" es negribēju, jo, ja man nav pirmā vieta, tad otro man nevajaga. Man tā ir - visu vai neko. Mana Mis bija un ir vēl joprojām Inese Eisāne no Daugavpils. Viņa neko gan neiegūva. Tāds nu bija žūrijas viedoklis, par kuru man kaut ko spriest ir ļoti grūti. Mans Mistery bija Helmutis. Interesanti, ka tieši pirms konkursa mums peldkostīmos bija jāiet pie žūrijas uz pārrunām, kurās viens no jautājumiem bija: "Kurš ir tavs Mistery"? Visas meitenes nosauca Ilmāru, un es vienīga teicu - Helmutis.

Viņš izcēlās ārēji, toties Ilmārs šim titulumam bija iekšēji atbilstošāks.

- Kā tu vērtē Ilmāru?

- Viņš no visiem bija visvecākais - 22 gadi, un es atkal visjaunākā - 18 gadi. No sevis varu teikt - ir jūtams tas, ka, salīdzinot ar pārējiem, viņam ir lielāka dzīves pieredze. Viņš daudz vairāk un skaidrāk apzinās savu vietu dzīvē un zina, ko no tās vēlas. Šajā vecumā četri gadi ir ļoti daudz. Viņš jau ir izgājis cauri tai skolai, ko es tikai tagad uzsāku. Cauri Universitātei. Un tieši izglītība, manuprāt, cilvēka attīstībā dod visvairāk. Mums ir lietišķas attiecības. Mēs neesam draugi. Esam cilvēki, kas it kā nejausi ir tikuši kopā un kuri ļoti labi saprotas. Mēs patiešām labi saprotamies, bet es domāju, ka Ilmārs nekad nebūs tas cilvēks, kurš paliks par man ļoti tuvu draugu. Viņam vienkārši ir citāds raksturs. Tāds

mierīgs un nosvērts. Es atkal tāda neesmu. Esmu trakulīgāka.

- Kādam jābūt puisim, lai viņš varētu kandidēt uz tava sapņu puīša titulu?

- Pirmām kārtām es uzreiz novērtēju ārējo izskatu. Viņam jābūt garākam par mani. Labā formā. Ne smukam, bet glītam. Pēc tam, protams, ir svarīgs viss iekšējais, kas patiesībā ir daudz būtiskāks par ārējo veidolu. Īpašības, kas man ir ļoti svarīgas, ir atklātība un uzticība.

- Ko tu dari tajos brīžos, kad nekāp uz skatuves, nesāņem komplimentus un nesniedz dažādas intervijas?

- Es mācos LU Ekonomikas un vadības fakultātes vadzinības programmas 1. kursā. Savu brīvo laiku, kura man tikpat kā nav, es pavadu, lasot grāmatas. Man patīk kriminālromāni. Esmu gājusi mākslas skolā un varētu teikt - es labi zīmēju. Šad un tad es rakstu dzejoliņus, bet parasti tie ir ar atskanām ļoti smieklīgi. Esmu sabiedriska cilvēks, un man apkārt ir vajadzīgi cilvēki. Es dzīvoju ārpus Valmieras - lauku mājās. Tur cilvēku ir visai maz, tādēļ Rīgā man patīk daudz labāk nekā Valmierā. Protams, es lepojos ar to, ka esmu valmieriete. Esmu Valmieras patriote. Tomēr arī Rīgā es nebijtu slukta.

- Ko tu varētu teikt cilvēkam, kura sapnis ir piedalīties skaistumkonkursā?

- To noteikti vajag izmēģināt! Pieteikšanās procesā jāreķinās, ka būs milzīgs bars ar meitenēm un pušiem. Protams, meiteņu būs trīsreiz vairāk nekā pušu... Visiem tiks uzdoti mulķīgi jautājumi. Piemēram, "Ja tieši tavu kāzu dienā tev pēkšņi paziņotu, ka steigzami ir jābrauc uz pasaules konkursu - tu atceltu vai neatceltu savas kāzas?" vai atkal - "Kāda būtu tava kā labākā aktiera pateicības runa, saņemot "Oskaru" balvu?" Tieši pateicoties konkursam es sapratu - jo tev vairāk ir jāizdara, jo tu vairāk arī izdari. Konkurss prasīja daudz darba un faktiski visu manu brīvo laiku. Tomēr es nekādā gadījumā to nenožēloju. Tagad es darītu tieši to pašu!

GITA LIEPIŅA

P. S. Nākamajā numurā varēsiet lasīt interviju ar "Mistery Latvija - 2000" - Ilmāru Lipski no Siguldas.

TAS VAR NODERĒT

Dusmas un miegs

Daudzi no mums labprāt seko psihologa padomam nepaturēt dusmas pie sevis, un ir brīži, kad kāds izkļūdz visu, kas sakrājies uz sirds. Marks Tvens ir teicis: "Kad esi dusmīgs, noskaidri līdz desmit, bet kad ļoti dusmīgs - nolamājies!" Tomēr "vulkāna izvirdums" ne vienmēr noder, tas tikai uztrauc apkārtējos. Bez tam šādā brīdī nenoliedzami paaugstinās sarniknotās personas stresa līmenis un asinsspiediens.

Dusmas reizēm mēdz būt grūti kontrolējamas. Nevar noliegt, ka tās ir enerģijas avots, lai gan var būt arī destruktīvs spēks. Nemitīgi slēpjot savu neapmierinātību, negatīvas emocijas var izlauzties ar īpašu vulkānisku sparu. Ir tādas situācijas, kad dusmu iz-

pausme, it īpaši ja tā ir pamatota, var sniegt risinājumu - pārtraukt nevēlamu partnera rīcību, ieviest kārtību haosā.

Bet ja nu nekādi neizdodas dusmas noslēpēt un satraukums arvien pieaug? Tā tu nodari ļaunumu tikai pats sev. Šādā gadījumā varētu mēģināt novērtēt situāciju loģiski - jo ātrāk, jo labāk. Bieži konfliktsituācijā mēs mēdzam interpretēt notikumus paši, bet velti aizmirstam palūkoties arī no partnera viedokļa.

Kad dusmu pakāpe sasniegusi īpaši biedējošu līmeni, apdomāšanās ar vēsu prātu vairs nebūs iespējama. Tad, lai nomierinātos, varētu noderēt kāda fiziska darbība. Vienkārši izej pastaigāties. Muskuļu darbība izvēdinās arī galvu. Krīzes momentā var pārslēgties uz kādu citu darbību - kaut vai ieslēgt mūziku. Iepirkšanās vai ēšana dusmās gan noderēs, ja vien tavs mērķis nav atstāt maku tukšu vai sabojāt kuņģi. Kritiskā brīdī ieturi pauzī, bez

dusmu aizmiglota skatiņa spēsi labāk novērtēt situāciju.

Cik daudz tu zini par miegu? Vai piekriti šiem apgalvojumiem?

* Miegā klausoties ierakstus, iespējams apgūt jaunu informāciju.

* Ir naktis, kad mēs neredzam sapņus.

* Cilvēkam pieaugot, vajadzība pēc miega samazinās.

* Vairāki snaudas brīži var aizvietot miegā pavadītu nakti.

* Miegā mūsu nervu sistēma vienmēr ir mazāk aktīva nekā nomodā.

* Bezmiega nakts neietekmē mūsu atmiņu nākamajā dienā.

* Vairums cilvēku miegā kustas.

* Miegā nakts pirmajā pusē dod to pašu atpūtu, ko nakts otrajā daļā.

Patiesībā visi iepriekšminētie ap-

galvojumi ir aplami. Ja esi kļūdījies, ņem vērā, ka tāds neesi vienīgais.

Miegā ir sadalāms pakāpēs, kurās mainās muskuļu tonuss, ķermeņa temperatūra, acu kustības, elpas un sirds ritms, hormonālais līmenis.

Aizmigot notiek pāreja no sekla uz dziļu miegu. Muskuļiem atslābstot, krītas arī asinsspiediens, paātrinās pulss un elpas ritms. Pazeminās ķermeņa temperatūra, mūsu enerģija it kā "iekonservējas". Šis ir būtisks laiks organisma audu atjaunošanai. Aktivizējas augšanas hormoni. Mūsu imūnsistēma saņem grūdienu cīņai

ar infekcijām. Bet jau pēc 90 miegā pavadītām minūtēm nervu sistēma aktivizējas vēl vairāk, nekā nomodā esot. Temperatūra un asinsspiediens atkal paaugstinās, ātrāks kļūst pulss. Miegā raksturīgas acu kustības. Tas ir tā sauktais "ātrais miegs". Paaugstinās seksuālā aktivitāte.

Ja cilvēku pamodina "ātrā miega" laikā, tas var negatīvi ietekmēt nākamās dienas domu un atmiņas kvalitāti. Pēc pirmā "ātrā miega" perioda cikls atkal atkārtojas visa miega garumā.

Rubriku sagatavoja ANDA LASE

Sakarā ar intensīva perioda iestāšanos manas doktora disertācijas rakstīšanu, meklēju aukli 3 gadus vecam bērnam. Darbs Zviedrijā.

Samaksa Ls 120 mēnesī; apmaksāts ceļš; apmaksāts uzturs, apdrošināšana, iespējams mācīties zviedru valodu, minimālais uzturēšanās laiks 3 mēnešus.

Ja ieinteresēti, raksti: normunds.jekabsons@mb.luth.se

KONKURSS

“Jumava” piedāvā

HULIO KORTĀSARA romānu “KLASIŠU SPĒLE” (1966), ko daudzi vērtētāji uzskata par Kortāsara galveno darbu. Tas ir stilistiski spilgts savdabīgā latīņamerikāņu literatūras fenomena paraugs, ko dažos aspektos mēdz salīdzināt ar Dž. Džoisa vai S. Beketa sirreālo pasaulredzējumu, citos - ar E. Hemingveja vai M. Friša metafiziskajiem meklējumiem.

Romāna galvenais varonis ir Orāsio Olivera - argentīniešu rakstnieks, kurš dzīvo Parīzē. Viņa laiku piepilda mūzikas klausīšanās, filozofiski spriedelējumi, jaunrade un alkohols bohēmisku draugu pulcīnā, un Maga - sieviete mīlestībai, gluži fantastiska savā iekaltu gudrību nesabeigtas intūicijas aurā. Magas bērna nāve un viņas pazūšana pārtrauc Orāsio tukšo izpriecu un intelektuālās akrobātikas inerci un rosina atgriezties bērnības zemē - Buenosairesā. Tur viņš strādā gan par tirgotāju, gan pieskata cirka zvaigzni - kaķi rēķinātāju, gan dežūrē psihiski slimo klīnikā. Taču patiesībā - meklē Magu, sievieti, kura viņam, izrādās, nozīmējusi tik ļoti daudz...

“Klasišu spēle” ir romāns - ro-

taļa, romāns -maska, romāns - mīkla visai tiešā nozīmē, tā ekscentriskā kompozīcija ļauj un pat liek lasītājam pašam piedalīties teksta veseluma radīšanā, lecot no vienas nodaļas citā gluži kā klasišu spēles kvadrātiņos.

DEVIDS GŪTERSONS “SNIEGS UZ CIEDRIEM”. Romāns jaunajam amerikāņu autoram atnesis pasaules slavu un PEN/FAULKNER AWARD balvu.

Uz nelielas Amerikas Savienoto Valstu salas mītošo amerikāņu un japāņu likteņi savijušies ciešā pinumā - viņus saista kopīga pagātne, zeme, mīlestība un naidi. Kad salas mierīgo dzīves gaitu pārtrauc ziņa, ka notikusi slepkavība, vietējās avīzītes žurnālists uzsāk neatkarīgu izmeklēšanu, kurā atklājas senu gadu noslēpumi...

Konkurss

Paldies par lielo atsaucību, visas saņemtās atbildes bija pareizas, un to bija ļoti daudz, tāpēc uzvarētājus no-

teica loterija! Apsveicam veiksmīgos konkursa uzvarētājus: **Sintiju Bernavu, Inesi Pastari un Rītu Glāzeri.** Gaidām “UA” redakcijā pēc balvām - “Jumavas” grāmatām!

matnīcu un, lūk, kādas atbildes es atradu un uzzināju.

1. Grāmatas “Ceļojums uz Šambahu” autore ir lietuviešu rakstniece **Jurga Ivanauskaitē.**

2. “Jumava” ir izdevusi **Andra Jakubāna grāmatu “Cīta tūkstošgade”.**

3. Ausmas Cimdiņas grāmatā “Brīvības vārdā” ir četras nodaļas:

I nodaļai dots nosaukums - **Tālās gaitas sākums;**

II nodaļai - **Dzīve un akadēmiskā karjera Kanādā;**

III nodaļai - **Mājuceļš;**

IV nodaļai - **Prezidentes laiks.**

4. Grāmatas “Dārzs ikvienam” 3. nodaļā no 110. - 112. lpp. ir stāsts par darbarīkiem un darba piederumiem dārza kopšanā (lāpstu un dakšu, dārza šķērēm, lejkannu utt.).

5. Džeinas Kortjē grāmatā “Dārzs ikvienam” ir tulkota no angļu valodas, tulkojāja ir **Liana Blumberga** un

Sandra Buža.

Šādas atbildes uz konkursa jautājumiem meklēja Sintija Bernava (Humanitārā institūta politoloģijas 2. kursa studente).

Ceru uz drīzu tikšanos un novēlu avīzei visu to labāko turpmāk!

Jaunais konkurss

1. No kādas valodas tulkots “Jumavā” izdots Hulio Kortāsara romāns “KLASIŠU SPĒLE”?

2. Kur ir dzimis Hulio Kortāsars?

3. Nosauciet “POPULĀRU PĀRPRATUMU ENCIKLOPĒDIJAS” autorus!

4. Kādā “Jumavā” izdotajā grāmatā jāmeklē padomi par smaržojošajiem un aromātiskajiem augiem, kā arī par to, kā veidot augu formu un kā tos aprūpēt ziemā?

5. Par kādām “Jumavā” izdotajām grāmatām stāstījām iepriekšējā “UA” numurā?

ZANE STRODE

Pareizās atbildes

Vakar (21. februārī), izlasot “UA”, sapratu, ka pēdējais laiks piedalīties kādā konkursā, jo ļoti sen to neesmu darījusi - “iekšējais velniņš” mani dīda un neļauj mierīgi nolikt prom šo avīzi - šie jautājumi liekas interesanti! Tāpēc devos uz “Jumavas” grā-

STUDENTA VIEDOKLIS

Uz lekcijām caur sastatnēm...

Jau labu laiku Vēstures un filozofijas fakultātes studenti Brīvības bulvārī 32 paralēli ierastajām lekcijām cītīgi apgūst arī šādus tādu pamatelementus no sporta un mūzikas pasaules. Nav gan zināms, vai iknedēļas šķēršļu pārvarēšanas un muzikālās dzirdes pārbaudes treniņi noslēgumā tiks reģistrēti kā C daļas izvēles kurss... Pārī rāpšanās un cauri spraukšanās sastatnēm, uz kurām parasti atrodas kāds griestos kaut ko

urbjošs, klapējošs un skrāpējošs (ar no visa tā izrietošajām sekām - lielākiem vai mazākiem apmetuma gabaliem... krītošiem... uz leju... virsū uz galvas...), gan nebija šīs fakultātes studentu izvēle. Kaut gan kāda izvēles iespēja tiek dota vienmēr - arī šajā gadījumā ikviens students var izvēlēties, vai lekcijās ļauties urbšanas, klapēšanas un skrāpēšanas “melodiskajam valdzinājumam” vai tomēr mēģināt saklausīt arī pa-

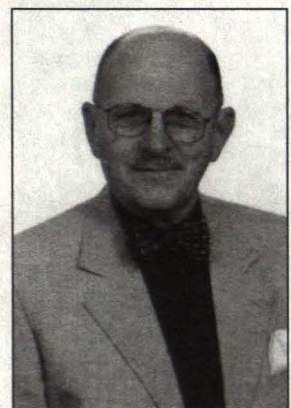
sniedzēja sacīto... Atliek sevi mierināt ar domu, ka tie būs tikai pāris mēnešu un skaistuma vārdā vienmēr esot kaut kas jāpurē. Nu ko - “caur ērkšķiem uz zvaigznēm” jeb, pareizāk sakot, caur sastatnēm, elektrības vadiem un veselu gūzmu visdažādāko celtnieku ķimeriņu uz lekcijām...

STUDENTS

APMAKSĀTA POLITISKĀ REKLĀMA

Par godīgu un atklātu darbu!

Rīgas Ekonomikas augstskolas prorektors **MĀRIS SLOKENBERGS** tic, ka pašvaldību vēlētajiem, balsojot par godīgiem un nesavtīgiem deputātu kandidātiem, ir iespējams padarīt Rīgas domi par priekšzīmīgu pašvaldības iestādi. Viņš aicina nākamās Rīgas domniekus pašaieliedzīgi aizstāvēt augstas morāles un ētiskās vērtības. “Es nevaru piekrist teicienam “Ko nu es viens varu padarīt?”, citādi es vispār nevarētu cīnīties!” apgalvo Māris Slokenbergs. “Vairbūt šajā sasaukumā kāda domnieku daļa sāks nelokāmi un pastāvīgi aizstāvēt godīgumu un atklātību. Lai arī tie būtu tikai daži deputāti, viņiem, es ticu, pievienosies arvien vairāk domnieku, un ar laiku godīgums uzvarēs.”

1993. gadā Māris Slokenbergs organizēja Rīgā jaunu mācību iestādi - Rīgas Ekonomikas augstskolu, kas ir viena no labākajām Baltijas valstīs. Ekonomikas augstskolā audzēkņu vidū valda augsta morāles un stingru ētisku principu gaisotne. Taču absolventiem, sākot patstāvīgu darbu un veidojot profesionālu karjeru, bieži vien jāatduras pret valsts institūciju nekompetenci un korumpētību. Māris Slokenbergs ir gatavs spert nākamo soli un, strādājot kopā ar jaunajiem tautas pārstāvjiem, celt Rīgas domes darbības ētiskos principus un morāli.

“Par godīgu un atklātu darbu!” - tāds ir Latviešu zemnieku savienības (LZS) deputātu kandidāta Māra Slokenberga aicinājums Rīgas domes vēlētajiem.

Māris Slokenbergs ir dzimis 1935. gadā un kopš 1958. gada dzīvojis Zviedrijā. Ieguvis humanitāro zinātņu maģistra grādu Oksfordas universitātē, Anglijā, teoloģijas zinātņu kandidāta grādu Upsalas universitātē, Zviedrijā, beidzis Stokholmas Augstāko pedagoģijas skolu. Zviedrijas latviešu centrālās padomes loceklis. Eiropas Latviešu jaunatnes padomes loceklis. Rīgas Ekonomikas augstskolas viens no dibinātājiem 1993. gadā.

TAS VAR JŪS INTERESĒT

2001. gada 6. martā

15.00 - 17.00

Profesors Esko Antola,
Turku universitāte, Somija

Lekcija “Mazās valstis un ES nākotne” (angliski)
(Mazā Aula, Latvijas Universitāte, Raiņa bulv. 19)

Diskusijas (angliski) “Mazās valstis un ES nākotne”; “Eiropas Savienība pēc Nicas: nākamais solis”; “Kopīgā drošības un aizsardzības politika pēc Nicas”. Lekciju un diskusijas organizē Latvijas Universitāte; Eirofakultāte; Somijas Re-publikas vēstniecība.

March 6, 2001

15.00 - 17.00

Professor Esko Antola, Jean Monnet Chair,
University of Turku, Finland

Lecture “Small States and the Future of the EU” (Small Aula, University of Latvia, Raiņa bulv. 19)

Discussions on: “Small States and the Future of the EU”; “European Union After Nice: the Next Step” “Common Security and Defence Policy After Nice”. The Lecture and Discussions are organized by University of Latvia, EuroFaculty, Embassy of Republic of Finland.

On-line izglītošanās iespējas

Internets ir mainījis izglītošanos uz visiem laikiem. Piedāvāto on-line kursu daudzums nemitīgi palielinās. Dažas universitātes piedāvā on-line savas mācību programmas.

Studenti labprāt pieņem tālmācību on-line sistēmā tās ērtuma dēļ. Lekcijas, uzdevumi ir pieejami jebkurā laikā un apstākļos. Izglītojoties šādā veidā, nepieciešama lielāka pašdisciplīna, tomēr daudzi studenti šādas mācības novērtē kā precīzākas un saprotamākas. Šādas mācību režīms tiek uzskatīts par elastīgāku, tas atstāj vairāk laika citām aktivitātēm. Vienkāršāk runājot, - nav nepieciešamības mēsties agri no rīta, lai dotos uz lekcijām.

On-line izglītības sistēmā studenti, tāpat arī pasniedzēji, apgūst prasmis strādāt ar Internetu un dažādām dator tehnoloģijām, iemācās atrast, lietot un kombinēt informāciju.

Kursa darba vietā studentam var pieprasīt sastādīt savu lapu Internetā, kas papildināta ar dažādām audio, video instalācijām. Tā vietā, lai pārbaudes darba rezultātus gaidītu mēnešiem ilgi, dators piedāvā atbilžu novērtējumu nekavējoties. Piemēram, ķīmijā studentiem ir iespēja manipulēt ar molekulārajām modeļiem datorā un redzēt, kā tie mainās.

Pateicoties šīm priekšrocībām, studenti var atteikties no garām, monotonām lekcijām, sarežģītas “parkošanās” un līdzīgiem laika kavēju-

miem. Tomēr, izvēloties virtuālas mācības, jāreķinās, ka izpaliks kāda daļa pieredzes, kas tiktu iegūta, mācoties klātienē, piemēram, kontakti ar studiju biedriem. Tiek zaudēti studiju biedri arī kā vērtīgas informācijas avots - kaut vai par to, kura pasniedzēja lekcijas ir interesantākas un no kura labāk vajadzētu izvairīties.

Tālmācībā komunikācija ar citiem studentiem faktiski nenotiek. Nav tādas pieredzes kā dzīve kopmītnē, sa-
prāšanās ar istabas biedriem.

Universitātes laiks ir arī darba izvēles laiks. Konferences, nometnes un citas kolektīvas aktivitātes dod iespēju studentiem nodibināt kontaktus klātienē, kas varētu vainagoties ar darba piedāvājumu. Šādos pasākumos pasniedzēji var arī ieteikt labākos studentus darba devējam.

Tālmācībā pasniedzējs iepazīstas tikai ar studenta darbu, bet neiepazīst viņu kā cilvēku. Tālmācībā ir arī iespējama situācija, ka pasniedzējs vispār nesatiek studentu. Tālmācība gandrīz vai nedod iespēju piedalīties studentu klubu un apvienību dzīvē.

Piedāvājot plašas izglītošanās iespējas, Internets virtuālajā pasaulē tomēr nespēj aizvietot cilvēciskos kontaktus.

ANDA LASE

LU MUZEJĀ

Latvija ir devona zeme

Vai daudzi no studentiem zina, ka Universitātē ir Ģeoloģijas muzejs?

Tajā aplūkojamas minerālu un iezu kolekcijas, paleontoloģiskās kolekcijas, mācību kolekcijas patstāvīgam darbam, plānslīpējumu kolekcijas, kā arī pieejams vēsturisku materiālu arhīvs un bibliotēka.

kas atsegti, ir Ziemeļlatvijas devons. No devona perioda Latvijā ir arī liela daļa detrito izrakteņu. Smiltis, māls, grants ir no kvartāra, no devona – māls, dolomīts. Daļa minerālūdens arī nāk no devona perioda iezīm. Kalnākmens, ko iegūstam pie Saldus, Nīgrandē jau ir no jaunāka perioda – perma.

- Vai ģeoloģiskā ziņā mūsu zeme ir līdzīga kaimiņzemēm?

- Tas ir dažādi, ir slāņi, kas Somijā ir ļoti dziļi, bet pie mums tie ir augstu – tieši pretēji!!! Silūra, ordovika iezī, kas Latvijā ir ļoti dziļi. Igaunijā klintīs pie jūras iznāk virspusē. Iecavā iegūst ļoti interesantu dolomītu, un to pašu iezī iegūst arī Lietuvā. Tātad kopīgas likumsakarības eksistē.

- Vai pēdējā laikā zināšanas par fosilijām ir būtiski papildinājušās?

- Zinātne attīstās, un mūsdienās ir dažādas modernas metodes un iespējas. Šodien, piemēram, par devona zivīm zinām daudz vairāk nekā pirms 30 gadiem. Daudz vairāk ir atradumu, salīdzinājumu.

Fosilijas atrast ir grūti, tas lielā mērā ir arī veiksmes jautājums. Vajag zināt, kur meklēt. Ļoti bagāta vieta Latvijā ir Liepas mālu atradne.

kontūru būtiski ietekmē. Ne velti sakām, ka šodien mums ir antropogēnā vide – tā, ko paši radām.

- Vai gruntsūdeņu pastiprināts izmantojums zem Rīgas nevarētu veicināt pilsētas nosēšanos?

- Pats gruntsūdens vienmēr ir noteiktā līmenī. Rīgā ūdens tiek intensīvi izmantots, un zem pilsētas atrodas tā sauktā "depresijas piltuve" – mākslīgi pazemināts ūdens līmenis. Tomēr tas sēšanos ne īpaši ietekmē, arī hidrogeologi seko šim procesam. Jebkuri nokrišņi šos gruntsūdeņus papildina.

Pilsētā pirms ēku būves notiek ģeoloģiskā izpēte, tiek pētīta grunts. Rīgā var redzēt, ka dažas mājas sašķiebušas vai saplaisājušas – iespējams, ka apakšā atradusies senas upītes gultne.

Eksistē arī tāds process kā karsts – tā laikā zemē tiek izgrauzti caurumi, pazemes ūdens izskalo iezus. Ja tas turpinās ilgākā laikā, iespējami iegruvumi. Tādi bijuši arī Latvijā pie Baldones, Salaspilī, Skaistkalnē.

- Vai līdz ar Daugavas uzpludināšanu ģeologi nav zaudējuši interesantas izpētes vietas?

- Protams, vairs nav iespējams piekļūt tiem slāņiem, kuriem gribējām.

Pie Saulkalnes tādā veidā pazaudējām gliemežu dolomītu atradni. Tomēr ģeologi, izpētot slāņus 15 kilometrus tālāk, atklāja, ka tur praktiski bija tie paši nogulumi, tātad situācija nav tik bezcerīga.

Savukārt hidrogeologi tieši pēta pazemes ūdeņus – gruntsūdeņus, minerālūdeņus. Hidrologi ir speciālisti, kas pēta tekošos ūdeņus.

- Kas šobrīd aktuāls pētniecības darbā?

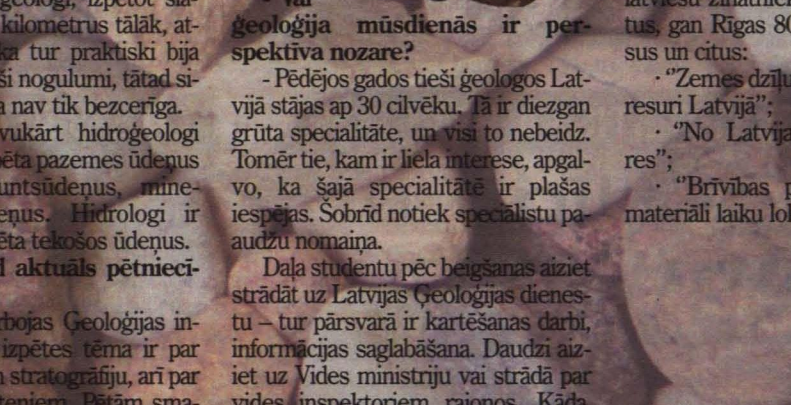
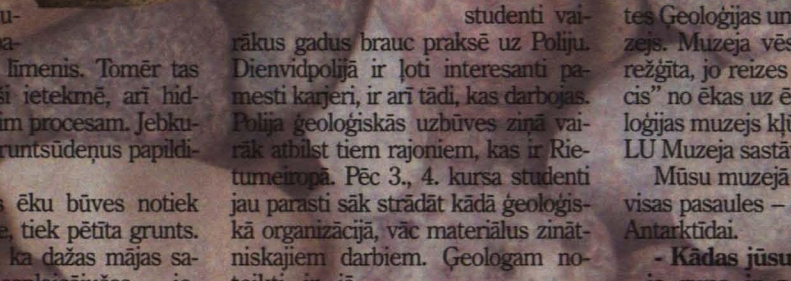
- Ar to nodarbojas Ģeoloģijas institūts. Būtiska izpētes tēma ir par derīgajiem izrakteņiem. Pētām smago minerālu koncentrāciju jūrmalas smiltīs, un esam uzgājuši dažas daļiņas, kas parasti atrodamas kopā ar dimantu. Tallinā šīs daļiņas pētām ar elektromikroskopu.

- Latvijas teritorija devona periodā atradās uz ekvatora! Kādi šeit bija apstākļi tajā laikā?

- Toreiz te bija okeāns, sauszeme atradās uz ziemeļiem – Skandināvijā. Baltija bija liels ūdens klajums.

- Kur parasti dodas studenti savās praksēs?

- Pēdējos gados mums izstrādāta vesela prakšu programma. 1. kurss brauc vispārējā ģeoloģijas praksē uz Lodesmuižu aiz Cēsīm. Ģeologi dodas arī praksēs uz Igauniju, tās ir kopā ar igauņiem, brauc arī ar laivām pa Gauju. Dažus gadus veicām nelielu maršrutu pa Kurzemi. Pēc 2. kursa

pēterburgas universitātē beidzu Ģeoloģijas fakultāti, tad strādāju Latvijas ģeoloģiskajā izpētē. Strādāju LU Ģeoloģijas institūtā, Universitātē par pasniedzēju.

Tieši Universitātes Ģeoloģijas muzeja aizsākumi meklējami 1929. gada septembrī, kad dibināts LU Matemātikas un dabaszinātņu fakultātes Ģeoloģijas un paleontoloģijas muzejs.

Muzeja vēsture ir diezgan sarežģīta, jo reizes sešas tas "pārbraucis" no ēkas uz ēku. 1990. gadā Ģeoloģijas muzejs kļuvis par jaunizveidotā LU Muzeja sastāvdaļu.

Mūsu muzejā eksponāti ir teju no visas pasaules – no Arktikas līdz pat Antarktīdai.

- Kādas jūsu ieceres nākotnei, ja runa ir par LU Ģeoloģijas muzeja projektiem?

- Mums būtu interesanti izveidot atsevišķu ekspozīciju par Latvijas zemes dziļu bagātību, derīgajiem izrakteņiem. Tas būtu ļoti vajadzīgs ne tikai Universitātes dažādu specialitāšu studentiem, bet sauktos arī ar skolu mācību programmām un standartiem. Pagaidām šī jautājuma risināšanai pietrūkst brīvu telpu.

Ģeologiem noteikti vajadzīgas kolekcijas – tas ir visa darba pamatā.

LU Ģeoloģijas muzeja projekts, kuru būtu nepieciešams realizēt jau 2001. g., ir tematiskās izstādes, kas ieinteresēs gan 2. Pasaules latviešu zinātnieku kongresa delegātus, gan Rīgas 800 gadu svinību viesus un citus:

- "Zemes dziļu uzbūve un minerālresuri Latvijā";
- "No Latvijas ģeoloģijas vēstures";
- "Brīvības pieminekļa akmens materiāli laiku lokos".

ANDA LASE

Muzeja pamatfondu veido minerālu, iezu un fosiliju kolekcijas, kuru vidū ir arī gadsimta pirmās puses ģeologu H. Bilenšteina, N. Delles, B. Dosa, E. Krausa un V. Zāna vākumi. Pēdējo piecu gadu laikā, pateicoties dāvinājumiem un muzeja darbinieku vākumiem, muzeja kolekcijas kļuvušas daudzpusīgākas un ievērojami papildinājušās.

Atbildes uz jautājumiem par Latvijas ģeoloģiskajām bagātībām, ģeoloģijas iespējām un citiem meklējam pie Ģeogrāfijas un zemes zinātņu fakultātes docentes, LU Ģeoloģijas muzeja vadītājas Dr. geol. VIJAS HODIREVAS.

- Vai Latviju varētu dēvēt par devona zemi?

- Tā tas varētu būt. Devona perioda nogulumi ir visā Latvijā. Triasa, jūras un perma nogulumi ir tikai Kurzemē, tajā laikā tur bija jūra. Devona atsegumi visvairāk redzami upju krastos, karjeros. Senākie pamatieži,

Pasaulē ir atsevišķas zinātnieku grupas, kas interesējas par kādu noteiktu tēmu. Grupa paleontologu interesējas tieši par bruņuzivīm, viņi savos pētījumos brauc uz Angliju, Skotiju, arī pie mums.

Interesants ir atklājums, ka devona zivīs dzīvojuši parazīti. Tas bija pirms 350 miljoniem gadu...

- Vai iezu krāsa laikā gaitā paliek nemainīga?

- Miljonu gadu laikā iezu krāsa var mainīties. Zemē ir apmēram desmit elementu – hromoforu, kas krāso, piemēram, dzelzs, mangāna, hroma sāļi. Noskaidrot iezu krāsu zinātniekiem ir sarežģīts uzdevums. Laiks tomēr veic savas izmaiņas.

Tāpat noskaidrot fosiliju īsto krāsu nav viegls darbs.

- Vai Latvijas kontūras izmaiņas vairāk ietekmē daba vai cilvēka darbība?

- Jūras mala ir ļoti dažāda, tā var būt gan stāva, gan lēzena. Tā mainās nemitīgi. Stiprākās vētras krastu noskalā, citur rodas sēres. Moli tiek celti, arī lai neskalotu smiltis. Cilvēks

"Universitātes Avīze"

(Iznāk katru otro otrdienu)

Redaktore v.i. IEVA JASINSKA
Tekstus rediģē GINTA LEIKARTE
Fotogrāfs TOMS GRĪNBERGS
Tekstus ievada BRIGITA KERSTENA
Datortekstus veido GUNTARS STEPĀNS

Adrese: Raiņa bulv. 19, 136. telpa, Rīga, LV-1586

(pastkastīte atrodas LU kancelejā)

Tālruni: 7034328, 7034329; Fakss 7034330

Elektroniskais pasts: luua@lanet.lv

Mājas lapa Internetā: http://www.lanet.lv/~luua

Reģistrācijas apliecība Nr. 535.

Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz "UA" obligāta. Redakcijas viedoklis ne vienmēr sakrīt ar rakstu autoru viedokli.

LUSP lapa

LUSP sēdes protokols 28.02.2001.

Studiju maksas palielinājums tiks kontrolēts

LUSP jautā -
Ko tu domā
par studentu
asins
nodošanas
akciju?

Avīzei protokolu sagatavoja
M.GALENIECE

Uz sēdi ieradusies:
"biedri" - A.Bražūne, A.Zauls, A.Millers, A.Kišiļa, D.Dosbergs, D.Ozoliņš, D.Buks-Vaivads, E.Jaunups, Ē.Samulis, Ģ.Zembergs, I.Jozēna, I.Saiva, I.Minusa, I.Lukaševičs, J.Palkavnieks, J.Striguns, J.Švinskis, J.Pūce, K.Pajuste, K.Funka, K.Ante, L.Nāburga, L.Ozola, L.Vabule, L.Kalvāns, M.Kropa, M.Galeniece, O.Dzenītis, O.Dilēvičs, P.Ancāns, R.Eglājs, S.Sepkāns, Z.Varts (33), "nebiedri" - Z.Kalniņa, S.Struža, D.Žoža (3).

Sēdi vada:
Kristīne Ante
Sēdi atklāja plkst. 18:15, Senāta zālē

Sēdes darba kārtība:
1. Pilnvaru apstiprināšana.
2. Ziņojumi:
2.1. Valdes ziņojums (K.Ante);
2.2. Komisiju ziņojumi;
2.3. Asins donori (M.Kropa);
2.4. LSA kongress (J.Pūce);
2.5. Skola 2001 (I.Saiva);
2.6. LU biljarda kauss (I.Saiva);
2.7. 16. marta pasākums (O.Dilēvičs);
2.8. Studentu gada balva - 2000 (I.Saiva);
2.9. Jaunumi LU Senātā (J.Pūce).
3. LU SP dome (K.Ante).
4. LU SP kārtības rullis 2.lasījumā (R.Eglājs).

Sēdes protokols:
1. **Pilnvaru apstiprināšana**
Izglītības komisijā - Konrāds Funka.

Informācijas un ārējo sakaru komisijā - Zane Kalniņa, Daina Žoža, Rīvaris Eglājs.

Kultūras un atpūtas komisijā - Inguna Minusa, Aldis Zauls.

Revīzijas komisijā - Zintis Varts.

2. Ziņojumi
2.1. Valdes ziņojumi (K.Ante)
K.Ante ziņo par valdes lēmumiem saistībā ar paraksta tiesībām, LU SP sēžu kavējumu attaisnošanu, atbalstu Ķīmijas fakultātes studentu pašpārvaldei, turpmāku sadarbību ar brīvprātīgajiem un LU SP pārstāvi LU telpu komisijā.

2.2. Komisiju ziņojumi
Informācijas un ārējo sakaru komisijā par priekšsēdētāju ievēlētu M.Kropa. Komisija sadalījusi savā starpā darba pienākumus.

Institucionālajā komisijā par priekšsēdētāju ievēlēts R. Eglājs. Komisija sagatavoja 2. lasījumam kārtības rullī. Institucionālās komisijas sēde notika 4,5 stundas.

Izglītības komisijā par priekšsēdētāju ievēlēja K.Ante. Komisija nodarbojas ar vienotiem nodarbību laikiem LU un rotācijas principa ieviešanu.

Kultūras un atpūtas komisijā par priekšsēdētāju ievēlēts E.Jaunups. Komisijas prioritātes nemainās, turpmākajā darbībā tiks sekots LU SP darba plānam.

Sociālo lietu komisijā par priekšsēdētāju ievēlēts I.Berkolds. Komisija savu uzmanību koncentrē uz dienesta viesnīcu studentu pašpārvalžu darbības attīstīšanu un studiju

kredīta pieejamības nodrošināšanu. Revīzijas komisijā par priekšsēdētāju ievēlēts A.Millers. Komisija ķērusies pie līdzšinējās LU SP finansiālās darbības izvērtēšanas.

2.3. Asinsdonori (M.Kropa)
LU SP 22.martā rīkos LU studentu asins nodošanas akciju. Tā varētu notikt 1. slimnīcas asinsdonoru nodaļā. Plašāka informācija LU avīzē. Aicinām visus piedalīties.

2.4. LSA kongress (J.Pūce)
Latvijas Studentu apvienība sestdien, 3.martā, rīko savu 6. kongresu Ventpils augstskolā. LU SP ir 33 mandāti kongresā. LU SP ir noorganizējusi autobusu braucienam uz Ventpili, kas aties plkst. 7:30 no Raiņa bulvāra 19. Kopā ar mums brauks arī RTU Studentu parlamenta pārstāvji.

Kongresa darba kārtību var noskaidrot pie J.Pūces.

2.5. Skola 2001 (I.Saiva)
Pirmā apmācība cilvēkiem, kas strādās izstādē "Skola - 2001" no 8. - 11. martam ir jau notikusi, nākamā otrdien, 6.martā. Darbinieku darba grafiks pieejams LU SP telpā.

2.6. LU biljarda kauss (I.Saiva)

NB biljarda klubs no 14.marta līdz 14. maijam rīko LU biljarda kausu. Tajā var piedalīties ikkatrs LU students bez maksas. Informācija LU avīzē vai pie Saivas.

2.7. 16. marta pasākums (O.Dilēvičs)

O.Dilēvičs aicina visus 16. martā piedalīties gājienā.

2.8. Studentu gada balva - 2000 (I.Saiva)

Latvijas Studentu apvienības organizētajā Studentu gada balvā 2000., LU eksrektors Juris Zaķis ieguva gada studentu drauga titulu un kā gada labākā pašpārvalde tika atzīta LU Studentu padome. Sīkāka informācija "UA" rakstā.

2.9. Jaunumi LU Senātā (J.Pūce)

Kopš pēdējās LU SP sēdes ir notikušas divas LU Senāta sēdes. 15.februāra ārkārtas Senāta sēdē tika skatīta studentu veto lieta. Tika panākts, ka vidējais studiju maksas pieaugums LU nepārsniegs 10%, kā arī tas, ka, sākot ar 2002./2003. studiju gadu, studiju maksas rektors saskaņos ar LU SP.

26. februāra Senāta sēdē tika apstiprināti jaunievēlētie studenti - senatori. Senāta sēdes laikā rektors stāstīja par ēkas Aspazijas bulv. 22 privatizācijas gaitu. Tika apstiprināta LU attīstības vizija un misija, kā arī vairākas studiju programmas un uzņemšanas noteikumi LU.

3. LU SP dome (K.Ante)

Valde ierosina noteikt fakultāšu studentu pašpārvaldēm izvirzīšanas termiņu uz LU SP domi - 8.martu. Katrai studentu pašpārvaldei jāizvirza viens domnieks.

Lēmums pieņemts bez iebildumiem.

4. LU SP kārtības rullis 2.lasījums (R.Eglājs)

Tika iesniegti 73 grozījumi. LU SP pieņēma kārtības rullī 2.lasījumā un noteica priekšlikumu iesniegšanas termiņu 3.lasījumam - 14.martu, plkst. 17:00.

Sēdi slēdza plkst. 21:00
Sēdi protokolēja I.Jozēna.

JURIS PŪCE,
LU senators

29.janvārī studentu pārstāvji LU Senātā piemēroja veto lēmumam "Par LU budžeta veidošanas pamatprincipiem". Veto piemērošanas pamats bija bažas par lielu studiju maksu pieaugumu, kas būtu saistīts ar iedomāto fiksēto izmaksu ieviešanu. Pēc veto piemērošanas tika izveidota Saskaņošanas komisija, kas, ļoti aktīvi darbojoties, panāca interešu saskaņošanu.

Kāds bija Saskaņošanas komisijas darba rezultāts? 15.februārī Senāts sanāca uz ārkārtas sēdi, kurā pieņēma Saskaņošanas komisijas piedāvāto lēmumu. Kompromisa būtība bija šāda: studenti - senatori piekrita fiksēto izmaksu ieviešanai (2001./2002. studiju gadā pilna laika studijās tās ir noteiktas 185 latu gadā, 2002./2003. studiju gadā orientējoši - 222 latu gadā), nodrošinot to, ka studiju maksu pieaugums vidēji visā LU nedrīkst pārsniegt 10% 2001./2002.

studiju gadā. Turpmākos gados studiju maksu lielums tiks saskaņots ar LU Studentu padomi.

Faktiski tas nozīmē, ka vairāk pieaugs tās pilna laika studiju maksas, kas ir vismazākās (mazākas par 400 latiem gadā), kamēr lielākās studiju maksas varētu nepieaugt vai pat samazināties.

Otrs jautājums, kas tika saskaņots, bija par studējošo budžetnieku skaitu LU. Saskaņošanas rezultātā tika panākta vienošanās, ka par valsts budžeta dotāciju LU studējošo skaita korekcija tiks veikta ar uzņemšanu atbilstoši faktiskajam valsts pasūtījumam (līdz šim LU budžeta vietās uzņēma vairāk studējošo, nekā valsts bija paredzējusi līdzekļus uzņemšanai). Studējošo skaita korekcija nedrīkst skart sekmiģu studējošo finansēšanas nosacījumus.

LU studenti-senatori turpinās sekot norisēm šajās jomās, lai Senāta Saskaņošanas komisijas viedoklis tiktu pilnībā ievērots.

Sarmīte

Labi, es labprāt ietu, bet pašlaik nav sanācis laika. Vēlētos uzzināt plašāku informāciju par šo akciju.

Annija

Tas ir brīnišķīgi. Es katru gadu divas reizes nododu asinis. Tas ir veids, kā palīdzēt citiem cilvēkiem, un tas nemaz nav sāpīgi."

Kristīne

Positīvi. Droši vien, ka pamēģināšu piedalīties akcijā. Tad jau redzēs, kā būs, bet, godīgi sakot, man ir bail no duršanas.

Andžejs

Es domāju, ka tas būtu tīri labi. Ir zināms, ka slimnīcām nepietiek asinņu un no tā var rasties dažādas problēmas, un, ja studenti var palīdzēt, tad tas ir ļoti jauki. Pats par asins nodošanu neesmu domājis, bet tad jau redzēs.

Ģirts

Es atbalstu akciju kā tādu, jo nekad tiešām nevar zināt, kad pašam var atgadīties nelaime un būtu nepieciešamība pēc asins pārliešanas. Man pašam nav sanācis piedalīties asins nodošanā, nezinu, vai piedalīšos arī šajā.

Iepazīsties - Studentu Padomes biedre...

Patiesā cienā - **MĀRA**

Jauna LU Studentu padome, sastāvs, jauna padomes vadība, jauns atbildības posms utt.

Tā nu sanācis, ka jaunajā LU SP

man ir tas gods būt par L U S P priekšsēdētājas vietnieci. Jūtos ļoti pagodināta, kā arī atbildīga par daudzajiem jau uzticētajiem un vēl tikai sekojošiem projektiem un ideju realizācijas plāniem...

Par jauno LUSP gribu teikt, ka tai ir ļoti liels darbības potenciāls, šeit ir sanākuši darboties gribīgi ļaudis ar lieliskām idejām un atbildības sajūtu. Manuprāt, strādāt šādā sastāvā būs ne tikai ļoti lietderīgi, bet arī patīkami. Šeit pārstāvam visas LU fakultātes, esam ar visdažādākajām interesēm

un pieredzi daudzos jautājumos, to risināšanas taktikām.

Kāda esmu es? - Kā nu kuram šķiet!

Daži teiks, ka esmu pārāk nopietna, dažiem liksies, ka nedaudz traka.

Tie, kuri mani pazīst ilgāku laika sprīdi, vēl nav izteikuši vēlmi mani nepazīt. Pati sevi uzskatu par (molekulārās) bioloģijas studentu, kura jūtas lepna par to, ka studē lieliskākajā universitātē un lieliskajā Bioloģijas fakultātē!!!

Ko es domāju darīt tālāk?

Saglabāt līdzšinējās pamatvērtības savā dzīvē, aizvien studēt LU BF, strādāt izvēlētajā nozarē un ļoti aktīvi darboties LU SP, sevišķi Informācijas un ārējo sakaru, kā arī Izglītības komisijās.

Lai mums visiem veicas un pavašara tuvums dod spēku vēl aktīvākai darbībai!

LU Studentu Padome aicina piedalīties akcijā un būt par asinsdonoru.

Ja jums ir vēlšanās piedalīties un palīdzēt, lūdzam pieteikties LU Studentu padomē, Raiņa bulvārī 19 - 129. telpā, sūtīt e-pastu adresē sb80026@lanet.lv vai zvanīt Mārai, tālr. 6599568.

Par nodotajām asinīm donors saņem atlīdzību 3 Ls apmērā.

Sīkāka informācija par akcijas norises laiku un vietu būs nākamajā numurā.

Kāpēc būtu labi piedalīties? Lai kādam taptu labāk... un veselāk...

Studentu gada balva 2000

JĀNIS JAKSTS

Studentu gada balvas 2000 režisors

Pēc 6 gadu ilgas darbības Latvijas Studentu apvienība beidzot bija gatava, lai slēgtā ceremonijā darītu zināmu sabiedrībai savu viedokli par to, kuri tad ir bijuši svarīgākie cilvēki un notikumi studentiem aizvadītajā, 2000. gadā.

Ceremonija notika 23. februārī Starptautiskajā praktiskās psiholoģijas institūtā.

Neskatoties uz to, ka daudzi masu mediji vēlējas uzmināt uzvarētājus jau kādu laiku pirms ceremonijas, Latvijas Studentu apvienība bija konsekventa un nenosauca viņu vārdus, jo žūrija rezultātus paziņoja tikai pirms pašas pasākuma sākuma.

Ceremonijas norisi noteica jaukās telpas, kā arī tas, ka aktu zāle atrodas 5 stāvā. Tas klātesošajiem garantēja pastaigu pa vi-

siem pieciem augstskolas stāviem, kur tos sagaidīja pārsteigumi, tādējādi radot iespēju iepazīt studentijas dzīvi ne tikai no pierastās puses. Viesus sagaidīja cilvēki sudrābā, uz trepēm gu-

loši studenti, studenti, kas dara dažādas ēvērgēlības, kā arī studenti, kas zonglē un lec ar lecamauklu.

Ceremonijas laikā ik pa brīdim notika tiešraides pieslēgšanās notikumu vietām. Pēc pasākuma, kā tas pienākas, bija arī sa-

viesīgā daļa ar nežēlīgām dejām.

Organizatori ir nolēmuši nākošajā gadā šo pasākumu organi-

zēt kā lielu šovu, kurš būtu pieejams katram Latvijas studen-

tam, lai arī viņš varētu aktīvi piedalīties procesā.

Pasākuma organizatori un vadītāji - Egita un Janis

UN TĀ, titulus ieguva:

1. Gada students 2000 - Sandra Jansone (LLU).

2. GADA PAŠPĀRVALDE 2000 -

LU STUDENTU PADOME.

3. GADA STUDENTU DRAUGS 2000 -

JURIS ZAČIS (LU BIJUŠAIS REKTORS).

4. Gada studentu labvēlis 2000 - A/S "UNIBANKA".

5. Gada studentu bieds 2000 - Tautas partija.

6. Gada studentu notikums 2000 - Studentu diena 2000 Jel-

gavā.

7. Gada studentu projekts 2000 - "Kam rūp students? Paš-

pārvalžu attīstības veicināšana" 3 konferences (organizē Latvī-

jas Studentu apvienība).

8. Gada masu saziņas līdzeklis 2000 - Studentu radio "KNZ"

("Kosmosa noslēpumu zinātni" FM 103.2 Rīga).

9. Mūža ieguldījums studentijā 2000 - Maris Eglīte (Latvī-

jas Studentu apvienības bijušais prezidents).

10. Gada studentu labākā bauma 2000 - bauma, ka Rīgas

Tehnikā universitāte atdalīsies no LSA.

Ceram, ka nākošajā gadā tieši, Jūs, paši studenti būsi-

tīvāki, lai nosauktu tos, kuri jums bijuši svarīgi šajā - 2001. ga-

dā.

TIKAI STUDENTIEM CEĻOJIET, KOPĀ BŪS JAUTRĀK !

Berlīne 4 dienas

Ls 49,-

Austrumbavārija 7

dienas Ls 69,-

Polija 4 dienas Ls 39,-

Austrija 5 dienas Ls 59,-

Pārējiem Eiro Tūres ceļojumiem 10% at-

laide studentiem !

7204712, 7229491, 9415454, 9433261.

www.eiroture.lv, eiroture@vide.lv

8. MARTĀ
VEF KULTŪRAS PILĪ
no 21.00

BALLE

60. - 70. gadu stilā

TULPES, SEX UN ROKENROLS

Spēlēs:

- Jasy house
- Roots
- Autobuss debesīs

Ielūgumus meklē no 5. marta LU EVF fakultātes foajē!

Atbalsta:

LU organizē Informācijas dienas

Teoloģijas fakultāte 21. martā plkst. 12.40 Raiņa bulv. 19, dekanātā
Filoloģijas fakultāte 20. martā plkst. 12.00 Visvalža ielā 4a, 401. aud. (zālē)

Ķīmijas fakultāte 20. martā plkst. 1.00 K. Valdemāra ielā 48, 59. aud. (zālē)

Moderno valodu fakultāte 22. martā plkst. 12.00 Visvalža ielā 4a, 401. audīt. (zālē)

Ekonomikas un vadības fakultāte 20. martā plkst. 10.00, 12. 00 Raiņa bulv. 19, Lielajā aulā

Pedagoģijas un psiholoģijas fakultāte 21. martā plkst. 12.00 Jūrmalas gatvē 74/76, B-1, B-6

Bioloģijas fakultāte 20. martā plkst. 12.00 Kronvalda bulv. 4, 1. aud.

Fizikas un matemātikas fakultāte 20. martā plkst. 12.15 - 14.10 Raiņa

bulv. 19, 13. aud.

Juridiskā fakultāte 22. martā plkst. 10.00 Raiņa bulv. 19, Lielajā aulā

Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultāte 23. martā plkst. 12.00 Alberta ielā 10, 403. aud.

Medicīnas fakultāte 21. martā plkst. 14.00 Raiņa bulv. 19, Mazajā aulā

Vēstures un filozofijas fakultāte 22. martā plkst. 11.30 vēsture, 1.aud. plkst. 13.00 filozofija, 1. aud., plkst. 13.00 tūrisma gods, 6. aud., Brīvības bulv. 32

Sociālo zinātņu fakultāte 20. martā plkst. 1.00 komunikācijas zinātne, plkst. 12.00 politikas zinātne, plkst. 14.00 socioloģija, sociālais darbs Lomonosova ielā 1, 335. aud.

Informācija pa tālr. 7034386.

LU kauss biljardā

Vietā un laiks:

NB biljarda klubs Šķūņu ielā 9, otrais stāvs, sākums - pl.17.00.

Turnīru apraksts:

No 12.marta līdz 12.maijam - Biljarda mācības un turnīri pa fakultātēm. Var piedalīties visi interesenti.

Programmā:

1. Biljarda spēles mācības.
2. Turnīrs.
3. Uzvarētāju apbalvošana.

14.maijā - fināls. Piedalās 2 labākie no katras fakultātes.

Piedalīšanās turnīros ir bezmaksas.

Turnīru grafiks:

- 12.martā Ekonomikas un vadības fakultāte
- 19.martā Bioloģijas fakultāte
- 26.martā Filoloģijas fakultāte
- 2.aprīlī Fizikas un matemātikas fakultāte
- 9.aprīlī Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultāte
- 16.aprīlī Juridiskā fakultāte
- 20.aprīlī Moderno valodu fakultāte
- 23.aprīlī Pedagoģijas un psiholoģijas fakultāte
- 27.aprīlī Medicīnas fakultāte
- 30.aprīlī Ķīmijas fakultāte
- 6.maijā Teoloģijas fakultāte
- 7.maijā Sociālo zinātņu fakultāte
- 12.maijā Vēstures un filozofijas fakultāte
- 14.maijā FINALS

Workingday akcija "Pieci draugi" turpinās

LAURA NĀBURGA,
Sadarbības projektu vadītāja "Workingday Latvia"

WORKINGDAY.LV

Š. g. 5.februārī "Workingday Latvia" uzsāka jaunu akciju "Pieci draugi".

Piedaloties tajā, katram ir iespēja laimēt daudz jauku balvu: brīvbijetes uz akcijas noslēguma pasākumu "Vernisāžā" 21. martā, datoru, ceļojumu divatā uz ārzemēm, vakariņas piektā un daudz, daudz citu jauku lietu no "Unilever", "Aldaris", "SJCБ" un "Zepelin"!

Ja vēl neesi pievienojis savu vārdu laimētgribētāju pulciņam, tu to vēl vari paspēt! Vienīgais, kas tev ir jāizdara, - jāatrod dators ar Interneta pieslēgumu, jāatver internet Explorer, kur meklējamās adreses ailitē jāieraksta: www.workingday.lv/5draugi un jāizpilda prasītais. Laimējušo vārdi un uzvārdi ir ieraugāmi katru ceturtdienu (līdz 21.03.) turpat www.workingday.lv mājas lapā.

Lapu veidoja
Inese Saiņa
LUSPavize@navigator.lv